

MƏDƏNİYYƏT

Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət Nazirliyinin nəşri

Qəzet 1991-ci ilin yanvarından çıxır

Azərbaycanla İran arasında dostluq əlaqələrinin yeni səhifəsi açılır

Ümid edirəm ki, müharibədən sonrakı dövr bütün region üçün yeni imkanlar açacaq. Əlbəttə ki, İran İslam Respublikasının bu işlərə töhfəsi də çox önəmlidir.

Prezident İlham Əliyev bu sözləri yanvarın 25-də İran İslam Respublikasının yol və şəhərsalma naziri, Azərbaycan-İran Hökumətlərarası Birgə İqtisadi Əməkdaşlıq Komissiyasının həmsədri Rüstəm Qasiminin başçılıq etdiyi nümayəndə heyətini videoformatda qəbul edərkən söyləyib.

Nümayəndə heyətinin İrandan birbaşa Füzuli Beynəlxalq Hava Limanına təyyarə ilə gəlməsini, Füzulidə, Zəngilanda olması-nı yüksək qiymətləndirən dövlət başçısı vurğulayıb ki, 2020-ci ilin Vətən müharibəsindən sonra regional əməkdaşlıq üçün çox gözəl imkanlar yaranıb və İran-Azərbaycan əlaqələri bu istiqamətdə daha da geniş vüsət alıb: "Regional əməkdaşlığın yaradılması üçün hazırda çox ümidverici 3+3 əməkdaşlıq platforması yaradılmışdır. Artıq birinci görüş keçirildi. Əminəm ki, bu görüşlər müntəzəm olaraq keçiriləcək və region ölkələrinin maraqlarını təmin edəcək. Eyni zamanda, əminəm ki, yaxın gələcəkdə İran şirkətləri azad edilmiş torpaqlarda fəal işə başlayacaqlar. İqtisadiyyat Nazirliyinə müvafiq göstərişlər verildi, İran tərəfi ilə ilkin danışıqlar aparıldı və indi konkret nəticələr gözləyirik".

davamı səh. 2-də

Bursada TÜRKSOY Daimi Şurasının toplantısı təxirə salınıb

Əlverişsiz hava şəraiti səbəbindən

Son bir neçə gündə Türkiyədə davam edən əlverişsiz hava şəraiti və güclü qar yağması, xüsusilə İstanbul hava limanının fəaliyyətində ciddi problem yaratmaqla yanaşı, bir sıra tədbirlərin təxirə salınmasına da səbəb olub. Yanvarın 25-də Bursa Böyükşəhər Bələdiyyəsi mətbuat üçün açıqlama yayaraq Bursanın "Türk Dünyasının Mədəniyyət Paytaxtı" elan edilməsi ilə bağlı yanvarın 26-da keçirilməsi nəzərdə tutulan tədbirlərin, o cümlədən TÜRKSOY Daimi Şurası toplantısının ertələndiyini bildirib.

Məlumatda qeyd olunur ki, Bursa Böyükşəhər Bələdiyyəsinin ev sahibliyinə keçirilməsi planlanan TÜRKSOY Mədəniyyət Nazirləri Daimi Şurasının növbədənəknar toplantısı və "Türk Dünyasının Mədəniyyət Paytaxtı" Koordinasiya Mərkəzinin açılışı əlverişsiz hava şəraiti üzündən iştirakçı ölkələrin nazirləri bu tarixdə Türkiyəyə gələ bilmədiklərinə görə ləğv edilib. Şəhər rəhbərliyi həmçinin əlverişsiz hava şəraiti səbəbindən 26-27 yanvar tarixlərini idarə və müəssisələr üçün qeyri-iş günləri elan edib.

Mədəni irsin süni intellekt alqoritmi ilə təqdimatı

Nyu-Yorkda azərbaycanlı gənclərin sərgisi

Gəncə şəhərindən olan və hazırda Nyu-York şəhərində yaşayan azərbaycanlı gənclər Orxan Məmmədov və Lara Binnet ölkəmizin mədəni irsini dövrümüzün ən son texnologiya alqoritmi sayılan süni intellekt ilə birləşdirərək sərgi təşkil etməyi qərara alıblar. Nyu-York şəhərində təşkil ediləcək sərgini izləyənlər Azərbaycanın mədəni irsi ilə bir daha yaxından tanış olacaq.

Sərgi yanvarın 27-də açılacaq və Mayamida yerləşən rəqəmsal incəsənət şirkəti "Blackdove"-ın rəsmi "Instagram" hesabından canlı yayımlanacaq. Tanınmış kolleksiyaçıların dəvət aldığı sərgidə 9 sənət əsəri nümayiş olunacaq.

davamı səh. 2-də

“Min bir gecə” – Sankt-Peterburqda daha dörd gecə

Dünya şöhrətli Azərbaycan bəstəkarı, SSRİ Xalq artisti, Dövlət mükafatları laureatı Fikrət Əmirovun 100 illik yubileyi onun yaradıcılığının daha geniş miqyasda tanidilməsinə vəsile olacaq. Bu il dahi musiqçinin yubileyi UNESCO səviyyəsində də qeyd ediləcək.

Fikrət Əmirovun dünya musiqi xəzinəsinə bəxş etdiyi ən böyük inci "Min bir gecə" baletidir. Müxtəlif ölkələrin səhnələrini fəth edən balet 2020-ci ildə həmvətənimiz, Rusiyanın Əməkdar incəsənət xadimi, Sankt-Peterburq Mariinski Teatrı Primorsk filialının (Vladivostok şəhəri) balet truppasının bədii rəhbəri Eldar Əliyevin quruluşunda yenidən səhnələşdirilib və müxtəlif şəhərlərdə, festivallarda nümayiş olunur.

17-18 və 22-23 yanvar tarixlərində Sankt-Peterburq şəhərində, Mariinski Teatrının yeni səhnəsində böyük bəstəkarın 100 illiyi münasibətilə "Min bir gecə" baletinin növbəti nümayişi keçiriləcək.

Mariinski Teatrının Primorsk truppasının təqdim etdiyi tamaşaları Azərbaycan Dövlət Akademik Opera və Balet Teatrının baş dirijoru, Əməkdar artist Əyyub Quliyev idarə edib. Qastrolun ayrı-ayrı axşamlarında əsas partiyalarda truppının artistləri Sergey Umanets (Şəhriyar), Liliya Berejnova (Nuridə), Anna Samostrelova, eləcə də yaponiyalı Saki Nisida (Şəhrizad), braziliyalı Qilermo Junino (kölə) və Mariinski Teatrının aparıcı səhnə ustaları Renata Şakirova (Şəhrizad), Nikita Korneyev (Şəhriyar) və Yekaterina Çebikina (Nuridə) ifa ediblər.

Qeyd edək ki, Mariinski Teatrının Primorsk filialının Sankt-Peterburq qastrol proqramı çərçivəsində Eldar Əliyevin quruluşunda P.Çaykovskinin "Yatmış gözəl" və A.Adanın "Korsar" baletləri də uğurla təqdim olunub. Kollektivin qastrol səfəri Fikrət Əmirovun "Min bir gecə" baleti ilə yekunlaşıb.

Dörd axşam nümayiş olunan tamaşa anşlaqla keçib. Primorsk səhnəsinin solisti Anastasiya Kikot (soprano) tamaşanı öz ifası ilə zənginləşdirib. Əsərin tar partiyasını Azərbaycan Dövlət Akademik Opera və Balet Teatrının solisti Ramin Əzimov və Primorsk səhnəsinin solisti Nadejda Medvedeva ifa ediblər. Yanvarın 23-də tamaşadan sonra Azərbaycanın Sankt-Peterburqdakı

baş konsulu Sultan Qasimov və Azərbaycan Milli Xalça Muzeyinin direktoru Şirin Məlikova yaradıcı heyətlə görüşüb, səhnə işinin uğurlu təqdimatına görə kollektivə təbriklərini çatdırıblar.

Xatırladaq ki, Mariinski Teatrı Primorsk səhnəsinin truppasının ötən ilin yanvarında Sankt-Peterburqa qastrolunda da Fikrət Əmirovun sənət incisi dörd gecə alqışlanmışdı.

Beləliklə, Fikrət Əmirovun yubiley ilinin ilk böyük sənət nümayişi Rusiyanın əsas balet səhnəsində gerçəkləşib. Böyük bəstəkarın ecəzkar musiqisi məşhur həmyerlimizin xoreoqrafik quruluşunda yenidən Mariinski Teatrının səhnəsini fəth edib.

Tbilisidəki M.F.Axundzadə adına Azərbaycan Mədəniyyəti Mərkəzində Azərbaycan musiqisi gecəsi keçirilib.

Tədbir çərçivəsində Azərbaycanın sənətkarlıq nümunələri – xalçalar, milli musiqi alətləri, məişət əşyaları, əl işi olan gəlinçiklər də sərgilənib.

Konsert Azərbaycanın zəngin mədəniyyətini bir daha nümayiş etdirmək, Azərbaycanla Gürcüstan arasında dostluq və mədəni əlaqələri inkişaf etdirmək məramı ilə təşkil edilib.

Musiqi gecəsində Azərbaycanın Əməkdar artistləri – Nərgiz Əliyeva (piano) və Fəridə Məlikova (kamança) bəstəkar

Bakıdan Şuşaya və Ağdama gedən ilk səmnişinlər

Xəbər verdikimiz kimi, yanvarın 24-də Bakı-Şuşa və Bakı-Ağdam marşrutları üzrə ilk avtobus reysləri həyata keçirilib.

Saat 6:30-da yola düşən və saat 13:00 radələrində Şuşaya çatan 44 səmnişinin olduğu avtobus keçmiş avtovağzal ərazisində qarşılanıb. Mərasimdə Prezidentin Şuşa rayonu üzrə Xüsusi Nümayəndəliyinin, Şuşa Şəhəri Dövlət Qoruğu İdarəsinin, Şəhər Polis Şöbəsinin əməkdaşları iştirak ediblər.

Prezidentin Şuşa rayonu üzrə xüsusi nümayəndəsi Aydın Kərimov çıxışında qeyd edib ki, Bakı-Şuşa avtobus reysinin açılması şəhər üçün xüsusi əhəmiyyət daşıyır.

Bildirib ki, Şuşanın azad olunmasından keçən bir ildən artıq vaxt ərzində Prezident İlham Əliyevin tapşırığı və nəzarəti ilə şəhərdə irimiqyaslı bərpa və quruculuq işlərinə başlanılıb. Bu sırada tarixi-mədəni abidələrin bərpası, yeni məktəb, xəstəxana, müasir yaşayış kompleksinin inşasını qeyd etmək olar.

Xüsusi nümayəndənin sözlərinə görə, Bakı-Şuşa avtobus reysinin ilk səmnişinləri mə-

dəniyyət paytaxtımızın dirçəlməsinin canlı şahidi olacaqlar. O, səfərin təşkil olunmasına görə ölkə rəhbərliyinə və aidiyyəti qurumlara təşəkkür edib.

davamı səh. 4-də

Müharibədən sonrakı reallıqlar və media

Yanvarın 24-də Xarici İşlər Nazirliyi (XİN), Müdafiə Nazirliyi, Medianın İnkişafı Agentliyi və Beynəlxalq Münasibətlərin Təhlili Mərkəzinin (BMTM) birgə təşkilatçılığı ilə "Müharibədən sonrakı reallıqlar və media" mövzusunda üçgünlük təlimlər başlayıb.

Treninqin BMTM-də keçirilən açılış mərasimində Medianın İnkişafı Agentliyinin icraçı direktoru Əhməd İsmayilov, BMTM İdarə Heyətinin sədri Fərid Şəfiyev, XİN-in Mətbuat xidməti idarəsinin rəisi Leyla Abdullayeva və başqaları iştirak ediblər.

Fərid Şəfiyev bildirib ki, təlimlərin təşkilində əsas məqsəd beynəlxalq qurumlarla işləyən və media sahəsində çalışan jurnalistlərin peşəkarlığının artırılmasıdır. O, media sahəsində beynəlxalq əlaqələrin daha da gücləndirilməsinin vacibliyini vurğulayıb: "Məqsəd odur ki, Azərbaycanın səsi beynəlxalq aləmdə daha yaxşı eşidilsin. Bu mənada araşdırma xarakterli yazıların sayı artırılmalıdır".

davamı səh. 2-də

Orta əsrlərin monumental-dekorativ rəngkarlığı

Çoxəsrlilik keçmişə və zəngin bədii ənənələrə malik olan Azərbaycan monumental-dekorativ rəngkarlığı tarixi özündə yüksək bədii dəyərlərinə görə zəmanəsizliyə qovuşmuş çoxsaylı sənət nümunələrini yaşatmaqdadır. Onların bilavasitə ictimai, mülki və sənaye memarlığı, eləcə də şəhər mühitinin formalaşması ilə əlaqəli olması, bütün zamanlarda insanların zövqünün formalaşması prosesində qururverici qaynaq kimi iştirak etməsi həm də milli-mənəvi dəyərlərə çevrilmələrini şərtləndirmişdir.

səh. 7

“Təzədən doğulur şair ölən gün...”

XX əsr Azərbaycan ədəbiyyatında özünəməxsus yeri olan sənətkarlardan biri də şair, dramaturq və tərcüməçi Adil Babayevdir.

Şairin yaradıcılığına diqqət yetirdikcə onun poetik düşüncələri işığında mənəvi aləmi aydınlaşır. Onun şeir kəhkeşanında sevincli, kədərli günləri göz önünə gəlir. Hiss edərsən ki, müəllif təbiət hadisələrinə təsvirçi mövqedən yanaşmayıb. Hər açılan çiçəkdə, göyərən yarpaqda bir mənə axtarıb.

səh. 6

Vətən müharibəsi qaziləri Tarix Muzeyində

səh. 2

“Şuşa mədəniyyətinin inciləri”

Mədəniyyət Nazirliyinin yeni layihəsi

səh. 3

“Milli Qəhrəmanlar” silsiləsindən növbəti film

səh. 4

Azərbaycanla İran arasında dostluq əlaqələrinin yeni səhifəsi açılır

“Əminəm ki, İran şirkətləri azad edilmiş torpaqlarda fəal işə başlayacaqlar”

əvvəli səh. 1-də

İran nümayəndə heyətinin Azərbaycanın azad edilmiş torpaqlarında olan dağıntıları görməsindən bəhs edən İlham Əliyev bildirib ki, Ermənistan işğal dövründə şəhər və kəndlərimizi yerlə yeksan edib: “Ona görə bu böyük ərazidə – 10 min kvadrat kilometrden böyük olan ərazidə indi quruculuq işlərinə start verildi, amma gördüyünüz kimi, bu, çox genişmiqyaslı bir işdir. Yüzlərlə şəhər və kənd demək olar ki, yer üzündən silinib. Bərpa işlərinə start verildi və dediyim kimi, ümid edirəm ki, İran şirkətləri bu işlərdə fəal iştirak edəcəklər”.

Prezident nümayəndə heyətinin Zəngəzur dəhlizinin yaradılması üçün aparılan işlərlə tanış olmasını da qeyd edərək İranın bu işlərə töhfəsinin çox önəmli olduğunu vurğulayıb. Bildirib ki, həm avtomobil yolu, həm dəmiryolu uğurla inşa edilir və Ermənistan da biz müsbət xəbərlər alır. Ermənistan öz tərəfində də bu işlərə start verməyi planlaşdırır. Əlbəttə ki, İran İslam Respublikasının bu işlərə töhfəsi də çox önəmlidir. Qeyd olunub ki, Şimal-Cənub nəqliyyat dəhlizinin yaradılması, Xudafərin su elektrik stansiyalarının inşa edilməsi, Astaraçay üzərində körpünün inşası kimi məsələlər də hökumətlərarası komissiyanın işində prioritetlər sırasındadır.

“Onu da bildirməliyəm ki, noyabrın sonlarında İran İslam Respublikasının Prezidenti cənab Rəisi ilə keçirdiyim görüş çox uğurlu, əhəmiyyətli idi və İran-Azərbaycan əlaqələri üçün yeni imkanlar açır. Bu, əlaqələrimizin, dostluq, qardaşlıq əlaqələrimizin yeni səhifəsinin açılması deməkdir”, – deyə Azərbaycan Prezidenti əlavə edib.

Rüstəm Qasimi İran Prezidenti İbrahim Rəisinin salamlarını dövlət başçısına çatdıraraq qeyd edib ki, dövlətimiz bütün qonşu ölkələrlə, xüsusilə də mədəni, tarixi və ictimai bağları daha çox olan Azərbaycan Respublikası dövləti və xalqı ilə bütün sahələrdə əməkdaşlığı genişləndirmək niyyətindədir. İranlı nazir Azərbaycanın azad edilmiş ərazilərində aparılan quruculuq və yenidənqurma işləri ilə yerində tanış olduğunu və iki ölkə arasındakı əlaqələr və müştərek layihələr barədə bir daha fikir mübadiləsi aparacaqlarını deyib.

Prezident İlham Əliyev İran dövlətinin başçısının salamlarına görə minnətdarlığını bildirib və onun da salamlarını İran Prezidentinə çatdırmağı xahiş edib.

Böyük Qayıdış və reinteqrasiya ilə bağlı qanun layihəsi hazırlanacaq

Milli Məclisdə işğaldan azad edilmiş ərazilərə Böyük Qayıdış və reinteqrasiya ilə bağlı qanun layihəsi hazırlanacaq. Bu məsələ parlamentin İnsan hüquqları komitəsinin 2022-ci il yaz sessiyası üçün iş planına daxil edilib.

İş planında postmüharibə dövründə birgəyaşayışa dair qanunvericiliyi araşdıran komissiya yaradılması, azad olunmuş torpaqlara Böyük Qayıdışla bağlı beynəlxalq insan hüquqları və hüquq-müdafiə təşkilatlarının iştirakı ilə əməkdaşlıq layihəsinin hazırlanması məsələsi də yer alıb.

“Rəqəmsal məkanda ölkə vətəndaşlarının hüquqlarının qorunması ilə bağlı” yeni qanun layihəsinin hazırlanması da nəzərdə tutulur. Milli Məclisdə ölkədə medianın (o cümlədən sosial şəbəkələrin) mövcud durumu və yeni inkişaf strategiyası ilə bağlı dirləmə keçiriləcək.

Eyni zamanda sessiya müddətində Azərbaycan və Türkiyə arasında “Media sahəsində strateji əməkdaşlıq haqqında” anlaşma memorandumundan irəli gələn məsələlərə həsr olunmuş tədbirlərin keçirilməsi komitənin iş planına daxil edilib.

Mədəni irsin süni intellekt alqoritmi ilə təqdimatı

əvvəli səh. 1-də

Qeyd edək ki, istedadlı gənclər Məhsəti Gəncəvi və Nizami Gəncəvi kimi dahi şəxsiyyətlərin yaşıyab-yaratdıqları Gəncə şəhərində doğulub, böyüyüblər. Dünyanın ən reytingli universitetlərini bitirən və qabaqcıl şirkətlərin süni intellekt ilə reklam olunmasında yaxından iştirak edən Lara Binnetin babası Məhməd Mustafayev əslən Goranboy rayonunun Quşçular kəndindən, nənəsi isə Şamaxının Salamzadə nəslindəndir. Onun Azərbaycanın qədim mədəni irsinə, azərbaycançılıq məfkurasına olan sevgisi, bağlılığı da elə öz böyüklərinin əslən bu torpaqdan olmasıdır.

Süni intellekt üzrə yüksək biliklərə sahib olan Orxan Məmmədov 2019-cu ildə İtaliyada, 58-ci Venesiya Biennalesində Azərbaycan pavilyonunu təmsil edib. O, süni intellekt alqoritmindən istifadə etmək, muzeylərimizdə olan ənənəvi Azərbaycan xalça və kilimlərinin on minlərlə təsvirini emal edərək oxşarlıqlarına əsaslanan yeni hüdudsuz kombinasiyalar yaratmağa müvəffəq olub. İndiyədək 150 mindən çox xalça kompozisiyası və eskiz toplayaraq süni intellekt vasitəsilə birləşdirib və “Estetikanın dirçəlişi” sərgisində bu günə qədər mövcud olmayan xəyali kilimlər yaradıb və dünyaya nümayiş etdirib.

Vətən müharibəsi qaziləri Tarix Muzeyində

Milli Azərbaycan Tarixi Muzeyini ziyarət ediblər.

Bu barədə muzeydən məlumat verilib. Bildirilib ki, qonaqlar muzeydə təşkil edilən “Anadır arzulara hər zaman Qarabağ” sərgisi və Hacı Zeynalabdin Tağıyevin Xatirə Muzeyi ilə tanış olublar.

Qeyd edək ki, istedadlı gənclər Məhsəti Gəncəvi və Nizami Gəncəvi kimi dahi şəxsiyyətlərin yaşıyab-yaratdıqları Gəncə şəhərində doğulub, böyüyüblər. Dünyanın ən reytingli universitetlərini bitirən və qabaqcıl şirkətlərin süni intellekt ilə reklam olunmasında yaxından iştirak edən Lara Binnetin babası Məhməd Mustafayev əslən Goranboy rayonunun Quşçular kəndindən, nənəsi isə Şamaxının Salamzadə nəslindəndir. Onun Azərbaycanın qədim mədəni irsinə, azərbaycançılıq məfkurasına olan sevgisi, bağlılığı da elə öz böyüklərinin əslən bu torpaqdan olmasıdır.

Süni intellekt üzrə yüksək biliklərə sahib olan Orxan Məmmədov 2019-cu ildə İtaliyada, 58-ci Venesiya Biennalesində Azərbaycan pavilyonunu təmsil edib. O, süni intellekt alqoritmindən istifadə etmək, muzeylərimizdə olan ənənəvi Azərbaycan xalça və kilimlərinin on minlərlə təsvirini emal edərək oxşarlıqlarına əsaslanan yeni hüdudsuz kombinasiyalar yaratmağa müvəffəq olub. İndiyədək 150 mindən çox xalça kompozisiyası və eskiz toplayaraq süni intellekt vasitəsilə birləşdirib və “Estetikanın dirçəlişi” sərgisində bu günə qədər mövcud olmayan xəyali kilimlər yaradıb və dünyaya nümayiş etdirib.

Prezident İlham Əliyev yanvarın 24-də Müharibə, Əmək və Silahlı Qüvvələr Veteranları Təşkilatının sədri, İkinci Dünya müharibəsi veteranı olan Fatma Səttarovanın “İstiqlal” ordeni ilə təltif edilməsi haqqında sərəncam imzalayıb. Fatma Hüseyn qızı Səttarova Azərbaycan Respublikasının ictimai həyatında uzunmüddətli səmərəli fəaliyyətinə görə təltif edilib.

Prezident həmçinin Fatma Səttarovaya anadan olmasının 100 illiyi münasibətilə təbrik məktubu ünvanlayıb.

“Siz şərəfli ömür yolu keçərək bütün həyat və fəaliyyətinizi doğma Vətəninizə xidmətə həsr etmiş, İkinci Dünya müharibəsi illərində yenilməz iradə və qətiyyət nümayiş etdirmisiniz.

Cəbhəyə könüllü yollanaraq Leninqrاد şəhərinin mühasirəsi zamanı və Moskva ətrafında gedən döyüşlərdə fəal iştirakınız fədakarlıq və şücaətin bariz nümunəsi idi. Xalqımızın məhz Sizin kimi yüz minlərlə mərd övladlarının cəsarəti, igidliyi, əzm-karlığı sayəsində Azərbaycanın adı fəalşırma qarşı mübarizənin ön cərgəsində yer almış dövlətlər sırasındadır.

“Qarabağ: tarixi-mədəni irsimizdən”

“İçərişəhər” Dövlət Tarix-Memarlıq Qoruğu İdarəsi tərəfindən “Qarabağ: tarixi-mədəni irsimizdən” adlı kitab nəşr edilib.

Kitabda Qarabağın tarixi, numizmatikası, epigrafik abidələri, xalçaçılıq məktəbi, dulusçuluq, milli geyimlər, bədi və zinət əşyaları, ədəbi mühiti, musiqi və teatr sənəti haqqında məlumatlar verilib.

100 yaşlı veteran

Prezident Fatma Səttarovanı təltif edib

Sonrakı dövrlərdə Siz ölkəmizin ictimai həyatında yaxından iştirak etmiş, gənclərin vətənpərvərlik və milli-mənəvi dəyərlər ruhunda tərbiyəsinə, layiqli vətəndaşlar kimi yetişməsinə töhfə vermişiniz”, – deyə təbrikdə qeyd olunur.

100 yaşlı veteranın həyat və mübarizə yolunun Vətənə, xalqa sədaqət və layəqətlə xidmət nümunəsi, gənclərə və gələcək nəsillərə örnək olduğunu vurğulayan dövlət başçısı yubilyarın ən səmimi təbriklərini yazıb, möhkəm cansağlığı arzulayıb.

Prezident İlham Əliyev yanvarın 25-də “İstiqlal” ordenini Fatma Səttarovaya təqdim edib.

Dövlətimizin başçısına minnətdarlığını bildiren Fatma Səttarova deyib: “Azərbaycanımın, Azərbaycan Ordusunun qəhrəman oğlu, Ali Baş Komandan, 44 günün içində o boyda dağlıq yerləri, Qarabağı aldınız. Böyük qəhrəmanlıqdır. Azərbaycan xalqı Sizinlə fəxr edir, Allah qorusun. Siz camaata ruh verdiniz, Siz camaata inam verdiniz, Siz

camaata ölkə qaytardınız, Siz Vətən qaytardınız, torpağımızı qaytardınız”.

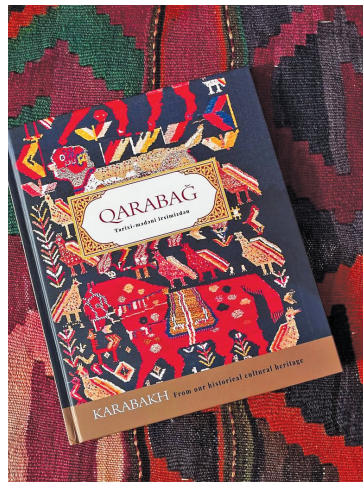
“Deyirdim ki, gün gələcək biz torpaqları azad edəcəyik...”

Prezident İlham Əliyev vurğulayıb ki, bu, bizim hamımızın qələbəsidir, Azərbaycan xalqının qələbəsidir.

Öz növbəsində Fatma Səttarova əlavə edib ki, bəli, bu hamımızın, Azərbaycan xalqının qələbəsidir. O qələbəni qazanmaqdan ötrü rəhbər lazımdır.

Prezident qeyd edib ki, bu qələbədə veteranların da payı çox olub: “Siz hamımız üçün nümunəsiniz. Siz İkinci Dünya müharibəsində qəhrəmanlıq göstərmisiniz, böyük fədakarlıq göstərmisiniz. Ondan sonra da həmişə fəal olmusunuz...”.

“Hər zaman sizinlə və digər veteranlarla 9 May Günündə görüşəndə biz Qarabağ haqqında danışırıq və mən deyirdim ki, gün gələcək biz torpaqları azad edəcəyik, bax, gün gəldi”, – deyə dövlət başçısı vurğulayıb.

Müharibədən sonrakı reallıqlar və media

əvvəli səh. 1-də

Medianın İnkişafı Agentliyinin icraçı direktoru Əhməd İsmayilov vurğulayıb ki, müharibədən sonrakı reallıqların beynəlxalq ictimaiyyətə çatdırılmasında medianın üzünə böyük məsuliyyət düşür. Postmüharibə və postmünaqişə dövründə bu mövzuda təlimlərin təşkilı mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Beynəlxalq sahədə ixtisaslaşmış jurnalistlərə böyük ehtiyac duyulur.

İcraçı direktor Medianın İnkişafı Agentliyinin bu platformanı öz üzünə götürəcəyini, təlimlərə xarici mütəxəssislərin də cəlb olunacağını deyib. Vurğulayıb ki, qarşıya qoyulan məqsədlərdən biri də rəqəmsal medianın inkişafı etdirilməsidir. Media sahəsində rəqəmsallıq, sosial şəbəkələrlə iş və peşəkarlıq vəhdət təşkil etməlidir.

Treninqin ilk günündə XİN-in Mətbuat xidməti idarəsinin rəisi Leyla Abdullayeva “Azərbaycanın müharibədən sonrakı dövr-

de mövqeyinin beynəlxalq mediaya düzgün çatdırılması dili və terminologiyanın dəyişməsi”, Müdafiə Nazirliyinin mətbuat xidmətinin rəisi, polkovnik-leytenant Anar Eyvazov “Media nümayəndələrinin işğaldan azad olunmuş bölgələrdə davranışı” və BMTM-in baş məsləhətçisi Vəlif Hüseynov “Xarici

mediada Azərbaycan həqiqətlərinin çatdırılmasına dair məqalələrin yazılması” mövzularında müəhazirə oxuyublar.

Təlimlərin ikinci günündə XİN-də nazir müavini Elnur Məmmədovun “Postmünaqişə dövründə Azərbaycan-Ermənistan münasibətlərinin normalaşması. Təhdidlər və perspektivlər”, Beynəlxalq təhlükəsizlik idarəsinin rəisi Yalçın Rəfiyevin “44 günlük Vətən müharibəsi dövründə və ondan sonra beynəlxalq təşkilatlar çərçivəsində aparılan fəaliyyət”, Mətbuat xidməti idarəsinin rəisi Leyla Abdullayevanın “Postmünaqişə dövründə Azərbaycanın xarici siyasətinin prioritetləri” mövzularında müəhazirələri dinlənib.

Təlimlərin üçüncü günü Azərbaycan Ordusunun Sənədli və Tədris Filmləri Mərkəzi, Hərbi Nəşriyyat və Hərbi Tarixi Muzeyinə press-tur təşkil ediləcək. Sonda treninq iştirakçılarına sertifikatlar təqdim olunacaq.

Yamato şəhərində Azərbaycan musiqisi səsənləb

Yaponiyanın Yamato şəhərində Azərbaycan bəstəkarlarının əsərlərindən ibarət konsert keçirilib. Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsindən bildiriblər ki, musiqi axşamı Yaponiyada yaşayan soydaşımız, forte-piano ifaçısı Gülnarə Azuma-Səferovanın və yapon həmkarlarının birgə təşkilatçılığı ilə gerçəkləşib.

Həmvətənimiz yapon musiqiçiləri ilə birlikdə Azərbaycan bəstəkarları Qara Qarayev, Fikrət Əmirov və Tofiq Quliyevin əsərlərini ifa edib. Azərbaycan milli geyimində səhnəyə çıxan yapon mü-

ğənninin bəstəkar Tofiq Quliyevin “Zibəydə” mahnısını azərbaycanca ifa etməsi tamaşaçıların böyük marağına səbəb olub və alqışlarla qarşılanıb.

Qeyd edək ki, pianoçu, beynəlxalq müsabiqələr laureatı, pedaqoji elmlər doktoru Gülnarə Azuma-Səferova Bakı Musiqi Akademiyasını (BMA) bitirib. 1997-2007-ci illərdə BMA-nın dosenti olub.

2008-ci ildə Yaponiya vətəndaşı ilə ailə qurduqdan sonra bu ölkədə yaşayan soydaşımız Azərbaycan musiqisinin tanıtılması və təbliğ olunması məqsədilə yapon musiqiçiləri ilə birlikdə müxtəlif layihələr həyata keçirir.

Tağıyevin heykəlinə zərər vuranlar iki ay müddətinə həbs olunub

Paytaxtın Səbail rayonunda, metronun “İçərişəhər” stansiyasının qarşısındakı meydanda yanvarın 18-də açılışı keçirilən Hacı Zeynalabdin Tağıyevin heykəlinə zərər vuran şəxslər barəsində məhkəmə tərəfindən qərar qəbul edilib.

Daxili İşlər Nazirliyinin mətbuat xidmətindən bildiriblər ki, bu əməli törətməkdə təqsirləndirilən şəxslər – 1991-ci il təvəllüdlü Vüqar Tağızadə və 1996-cı il təvəllüdlü Allahverdi Məmmədli barələrində Səbail Rayon Məhkəməsinin qərarı ilə iki ay müddətinə həbs qətimkan tədbiri seçilib.

Səbail Rayon Polis İdarəsinin istintaq şöbəsinə Cinayət Məcəlləsinin 221-ci (Xuliqanlıq) və 246-cı (Tarix və mədəniyyət abidələrini qəsdən məhv etmə və ya korlama) maddələri ilə istintaq hərəkətləri davam etdirilir. İstintaqın yekununda toplanmış materiallar baxılması üçün məhkəməyə göndəriləcək.

Agentliyin icraçı direktoru Aygün Əliyeva bildirib ki, bütün sahələrdə olduğu kimi, vətəndaş cəmiyyəti institutları ilə iş sahəsində də qardaş Türkiyənin təcrübəsi-

nin öyrənilməsi çox vacibdir.

Dörd gün davam edəcək səfər çərçivəsində digər aidiyyəti qurumlarda görüşlərin keçirilməsi planlaşdırılır.

“Nizami Gəncəvi – 880” xatirə nişanları təqdim olunub

Xəbər verdiyimiz kimi, ötən il dahi Azərbaycan şairi və mütəfəkkiri Nizami Gəncəvinin 880 illiyi münasibətilə Mədəniyyət Nazirliyi tərəfindən xatirə nişanı təsis edilib. Xatirə nişanı “Nizami Gəncəvi ili”ndə fəaliyyəti və yaradıcılığı ilə fərqlənən mədəniyyət, incəsənət, elm və ədəbiyyat xadimlərinə təqdim edilir.

Yanvarın 24-də Mədəniyyət Nazirliyində Üzeyir Hacıbəyli adına Bakı Musiqi Akademiyasının rektoru Fərhad Bədəlbəyli və Azərbaycan Rəssamlıq Akademiyasının rektoru Ömər Eldarova “Nizami Gəncəvi – 880” xatirə nişanının təqdim edilməsi ilə bağlı görüş keçirilib.

Mədəniyyət naziri Anar Kerimov hər iki sənətkarı salamlayaraq qeyd edib ki, Prezident İlham Əliyevin Azərbaycanın görkəmli şəxsiyyətlərinin yaradıcılığına və onların irsinin yaşadılmasına göstərdiyi diqqət və qayğı mədəniyyətimizin beynəlxalq arena-

da tanındılması üçün çox mühüm amildir. Biz bu görkəmli şəxsiyyətlər vasitəsilə ölkəmizi tanıdırıq. Nizami Gəncəvi təkcə Azərbaycan şairi deyil, o həm də ümumbəşəri dəyərə malik bir şəxsiyyətdir.

Diqqətə çatdırılıb ki, dahi şairin 880 illiyi ilə əlaqədar elan olunan “Nizami Gəncəvi ili”ndə müxtəlif layihələr həyata keçirilib, çoxlu tədbirlər, konsertlər, tamaşalar təşkil edilib. Əlamətdar ilin yadda qalan tədbirləri sırasında Nizami Gəncəvi Beynəlxalq Festivalı və Nizami Gəncəvi Beynəlxalq Forumu xüsusi qeyd edilməlidir. Bu çərçivədə keçirilən tədbirlərdə dahi şairin zəngin yaradıcılığının müxtəlif istiqamətlərindən geniş söz açıldı, yeni elmi faktlar qeyd olundu.

Bundan əlavə, il ərzində ayrı-ayrı ölkələrdə şairin abidələri qoyuldu. Nizami Gəncəvi təkcə ədəbi-mədəni hadisə deyil, o həm də xalqları, ölkələri yaxın edən mədəni-siyasi önəmə malik fenomendir.

Daha sonra mədəniyyət naziri Ömər Eldarova və Fərhad Bədəlbəyliyə “Nizami Gəncəvi – 880” xatirə nişanlarını təqdim edib.

Yanvarın 24-də Azərbaycan Milli Kitabxanasında bir sıra ali təhsil müəssisələrinin rəhbərlərinin, ölkəmizdə fəaliyyət göstərən diplomatik nümayəndələrin, habelə yazarların və incəsənət xadimlərinin “Nizami Gəncəvi – 880” xatirə döş nişanı ilə təltif olunması münasibətilə mərasim keçirilib.

Mərasimdə çıxış edən mədəniyyət nazirinin birinci müavini Elnur Əliyev diqqətə çatdırıb ki, Prezident İlham Əliyevin sərəncamı ilə 2021-ci ilin “Nizami Gəncəvi ili” elan edilməsi dövlətimizin Azərbaycan xalqının mədəniyyətinə böyük ehtiramının, milli kimliyə sadıqlılığının sübutudur. “Nizami ili” çərçivəsində ölkəmizdə və xaricdə reallaşan layihələrdən söz açan Elnur Əliyev bildirib ki, xalqın ən böyük sərvətlərindən biri onun milli-mənəvi dəyərlərinin, mədəniyyətinin formalaşmasında mühüm rol oynayan dahi şəxsiyyətləri, tanınmış mütəfəkkirləridir.

“Dönməsəm, xatirəm qalsın...”

Şəhid qəhrəmana həsr olunan kitabın təqdimatı keçirildi

anım günlərinin keçirilməsinin önəmindən danışdı. Bu cür tədbirlərin keçirilməsinin yeni nəsə Vətən sevgisinin aşılmasında mühüm rol oynadığını qeyd etdi.

muzun 44 günlük müharibədə şücaətindən, xalqımızın birliyi və müzəffər Ordumuzun peşəkarlığı sayəsində torpaqlarımızın azad edilməsindən, şəhid Əlihüseyn

Şəhidin anası oğlunun xatirəsinə göstərilən ehtiram, şəhid ailələrinə olan diqqət və qayğıya görə dövlətimizin başçısına minnətdarlığını bildirdi.

ADNSU-nun rektoru Mustafa Babanlı Vətən müharibəsində rəhbəri olduğu ali təhsil müəssisəsinin 23 şəhid verdiyini diqqətə çatdırdı, onların adlarının bu təhsil ocağında auditoriyalarda yaşadıldığını bildirdi.

Müdafiə Nazirliyinin Şəxsi Həyat Baş İdarəsi Qadınlar və hərbi qulluqçuların ailələri ilə iş üzrə şöbəsinin rəisi Zümrüd Səmədova, “Metanət A” şirkətinin rəhbəri Elxan Bəşirov çıxışlarında Ordu-

Məmmədovun həyat və döyüş yolundan, ölkəmizdə şəhid ailələrinə və qazilərə göstərilən diqqət və qayğıdan danışdılar.

Çıxışlardan sonra şəhid Əlihüseyn Məmmədovun anası Arzu Məmmədova ilə dialoqu əsasında hazırlanmış videoçarx təqdim olundu. Daha sonra Zəfər marşının sədaları altında Vətən müharibəsi qazisi, şəhidin döyüş yoldaşı Elnur Əkbərov Azərbaycan bayrağı ilə səhnəyə qalxdı.

Tədbir Əlihüseyn Məmmədova həsr edilmiş musiqi nömrələri, BMM-in solistləri Məmməd Nəcəfov (xanəndə), Rövşen Qurbanov (tar) və Ceyhun Muradovun (kamança) muğam parçalarını ifası və şəhidin portretlərinin nümayişi ilə davam etdi. Həmçinin dizayner Kübra Nuriyevanın “Qarabağ” kolleksiyasından geyim nümunələri təqdim edildi.

Lalə Azəri

“Şuşa mədəniyyətinin inciləri”

Mədəniyyət Nazirliyinin yeni layihəsi

Qarabağın tacı olan Şuşa xalqımız üçün müqəddəs və əziz məkandır. Şuşa sevgisi hər bir azərbaycanlının mənəvi varlığını ayırmaz parçasıdır.

Prezident İlham Əliyevin müvafiq sərəncamı ilə 2022-ci il ölkəmizdə “Şuşa ili” elan olunub. Dövlət başçısının mədəniyyət paytaxtımızla bağlı bu sərəncamı Mədəniyyət Nazirliyinin də üzərinə müəyyən öhdəliklər və ciddi vəzifələr qoyur. Bu mötəbər hadisəni rəhbər tutaraq, Mədəniyyət Nazirliyi qədim şəhərimizin zəngin mədəni irsini tanımaq məqsədilə “Şuşa mədəniyyətinin inciləri” adlı layihəyə start verir.

Şuşa şəhəri Azərbaycan incəsənətinin və mədəniyyətinin mərkəzi kimi qədim tarixə malikdir. Şuşanın zəngin mədəniyyətini daha geniş əhatə etmək üçün layihə yeddi bölmədən ibarət olacaq: “Şuşanın memarlıq salnaməsi”, “Azərbaycan musiqisinin məbədi – Şuşa”, “Muğam ocağı – Şuşa”, “Qarabağ xalçaçılıq məktəbi – Şuşa”, “Şuşanın ədəbi həyatı”, “Şuşanın simaları”, “Şuşa milli geyim üslubu”.

Layihə çərçivəsində hazırlanan məlumatların internet məkanında, o cümlədən sosial media hesablarında yayımlanması nəzərdə tutulur. Təbliğat materialları ilkin olaraq Mədəniyyət Nazirliyinin rəsmi “Facebook”, “Instagram” və “Twitter” səhifələrində yayımlanacaq.

Milli Məclisin Mədəniyyət komitəsinin iclası

Milli Məclisin Mədəniyyət komitəsinin 2022-ci ilin yaz sessiyasında ilk iclası yanvarın 24-də videokonfrans formatında keçirilib. Milli Məclisin Mətbuat və İctimaiyyətlə əlaqələr şöbəsinə verilən məlumata görə, iclası komitə sədrinin müavini Fazil Mustafə açaraq gündəlik barədə məlumat verib.

Komitənin 2021-ci ilin payız sessiyasında fəaliyyəti barədə hesabat təqdim edilib, 2022-ci ilin yaz sessiyası üçün iş planı barədə məlumat verilib.

Komitə sədrinin müavini bildirib ki, yaz sessiyasında qanunvericilik təşəbbüsü qaydasında təqdim edilən sənədlər, eləcə də yeni hazırlanan “Qeyri-maddi mədəni irsin qorunması haqqında” qanun layihəsi müzakirəyə çıxarılacaq. Parlamentin digər komitələrindən daxil olan layihələrə rəy və təkliflərin hazırlanması, habelə dinləmələrin keçirilməsi də nəzərdə tutulub.

Müzakirələr zamanı çıxış edən deputatlar yaz sessiyasının iş planı barədə fikir və təkliflərini səsləndiriblər.

Mədəniyyət komitəsinin 2021-ci ilin payız sessiyasında görülmüş işlər barədə hesabatı qənaətbəxş hesab edilib, 2022-ci ilin yaz sessiyası üçün iş planı təsdiqlənib.

Kiberməkanda İslam mədəni irsinin qorunması

İCESCO proqram həyata keçirəcək

İslam Dünyası Elm, Təhsil və Mədəniyyət Təşkilatının (İCESCO) nəzdində fəaliyyət göstərən İslam Dünyası Universitetləri Federasiyası (FUIW) Almaniyanın Marburq Universiteti ilə birlikdə kiberməkanda İslam mədəni irsinin qorunması, habelə bu sahədə tələbələrə təhsil verilməsi üzrə proqram həyata keçirəcək.

Layihə Marburq Universitetinin Yaxın və Orta Şərq Araşdırmaçıları Mərkəzində gerçəkləşəcək. Proqrama əsasən, FUIW-ə üzv universitetlərin tələbələri öz xalqlarının mədəni irsinin kiberməkanda qorunması, həmçinin qədim əlyazmaların ümumi reyestrə daxil edilməsi prosesində iştirak edəcəklər.

Proqram çərçivəsində həmçinin akademik mübadilə aparılacaq, İslam ölkələrində mədəni irs nümunələri rəqəmsallaşdırılacaq. Yaradılacaq ümumi məlumat bazasına ICESCO-ya üzv ölkələrin muzeyləri, kitabxanaları, tarix-mədəniyyət abidələri daxil ediləcək.

FUIW və Marburq Universitetinin birgə təşkilatçılığı ilə federasiyaya üzv universitetlərin birinin nəzdində ICESCO-nun əlyazmalar şöbəsinin yaradılması da nəzərdə tutulur.

Qeyd edək ki, Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti (UNEC) FUIW-in İdarə Heyətinin üzvüdür.

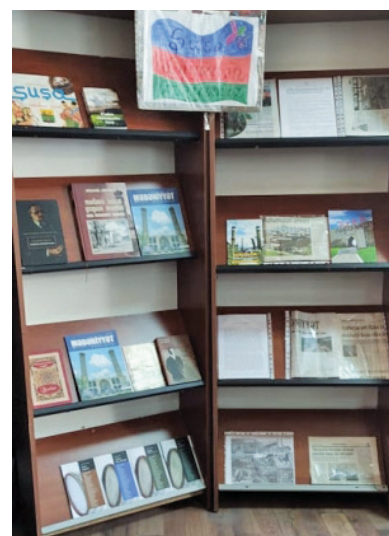
Kitabxanaların layihələri

Bakı Şəhər Mədəniyyət Baş İdarəsi Yasamal rayon Mərkəzləşdirilmiş Kitabxana Sisteminin (MKS) 1 nömrəli filialının əməkdaşı Səidə Rəcəbova məşhur xeyriyyəçi Hacı Zeynalabdin Tağıyevin həyat və fəaliyyətini əks etdirən videoçarx hazırlayıb. Kitabxananın sosial hesablarında yayımlanan videoçarxda Hacı Zeynalabdin Tağıyevin nüfuzlu neft maqnatı olaraq adını Azərbaycan tarixinə yazdırmasından, geniş xeyriyyəçilik fəaliyyətindən bəhs edilir. Videoçarxda Tağıyevin müxtəlif illərdə çəkilmiş fotoları da yer alıb.

Bakı Şəhər Mədəniyyət Baş İdarəsi Xəzər rayon MKS-də “Şuşa ili” çərçivəsində “Şuşa – döyünən ürəyimiz” adlı sərgi təşkil edilib. Sergidə Şuşa haqqında rəsmi sənədlər, Azərbaycanın görkəmli şəxsiyyətlərinin fikirləri, şəhərin tarixi, mədəniyyəti, coğrafiyası haqqında kitablar, eləcə də dövrü mətbuat səhifələrində dərc olunan məqalələr, fotolar nümayiş olunub. Kitabxana əməkdaşları oxuculara Şuşanın tarixi, görkəmli şəxsləri, mədəniyyət haqqında məlumat verib.

Sabunçu rayon MKS-nin 2 nömrəli filiali isə Vətən müharibəsi şəhidi Pərvin Təhməzov haqqında “Qəhrəmanlıq əbədi yaşayır” adlı videoçarx hazırlayıb.

Pərvin Təhməzov 1997-ci il yanvarın 22-də Sumqayıtda anadan olub. Şəhərdəki V.İbrahim adına 35 nömrəli tam orta məktəbdə oxuyub. Qərbi Kaspi Universitetinin Filologiya fakültəsində üzrə ingilis dili ixtisası üzrə ali təhsil alıb. 2020-ci ilin iyulunda hərbi xidmətə yollanıb. Vətən müharibəsinin ilk günündən döyüşlərə qatılıb. Ağdərə istiqamətində gedən döyüşlərdə qəhrəmancasına şəhid olub. Ölkə başçısının sərəncamı ilə Pərvin Təhməzov ölümündən sonra “Vətən uğrunda” medali ilə təltif edilib.

“Ön söz — on söz” davam edir

YARAT Müasir İncəsənət Məkanının 10 illiyi münasibətilə Daş Salnamə Muzeyində açılan “Ön söz — on söz” xronikal qrup sərgisi davam edir.

Sərgi YARAT-ın ilk layihəsi olan “Ön söz”ə istinadla bu dövr ərzində keçilən yola nəzər salır və yeni nəsillə müasir rəssamların yetişdirilməsi və formalaşdırılmasında YARAT-ın oynadığı rolunu vurğulayır.

Yaddaş və tarix anlayışları ətrafında toplanmış ekspozisiya keçmişin indiki anımıza qədər diffuziya etməsinin etirafıdır. Sərgi ənənə və cəmiyyət, dəyərlər sistemi, ziddiyyətli həqiqətlər mövzularına toxunur, insan varlığı və mövcudluğunda keçmişin əhəmiyyətini və rolunu ön plana çəkir.

Ekspozisiya YARAT kolleksiyasından Afraz Amighi, Faiq Əhməd, Rəşad Ələkbərov, Çinarə Məcidova və Elturan Məmmədovun instalyasiya, heykəl, video və fotosəhifələrini bir araya gətirib. Yanvarın 31-dək davam edəcək sərginin kuratoru Fərah Ələkbərlidir.

Respublika Uşaq Kitabxanasında psixoloqla görüş

F.Köçərli adına Respublika Uşaq Kitabxanasının növbəti qonağı Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetinin müəllimi, doktorant, ABA Psixoloji Mərkəzinin uşaq psixoloqu Aynur İsgəndərova olub.

Görüş zamanı uşaqlarda ünsiyyət və öz arzularını ifadə etmək bacarığını inkişaf etdirmək üçün “Sürpriz şəkil”, “Əgər sehbəz olsaydım”, emosional intellektin inkişafı üçün “Duyğuların dünyası”, beyninin sağ və sol yarımkürələri arasında-

kı əlaqələrin inkişafına təsir edən əllərlə koqnitiv məşqlər, oyunlar keçirilib. Sonnda psixoloqlar valideynlərin suallarını cavablandırıb.

Magistrlik dissertasiyasının tərtibi ilə bağlı trening

Azərbaycan Turizm və Menecment Universitetində (ATMU) Turizm biznesi kafedrasının təşkilatçılığı ilə magistrantlar üçün “Magistrlik dissertasiyasının tərtibi qaydaları” mövzusunda təlim keçirilib.

Onlayn formatda təşkil edilən treningdə Turizm və qonaqpərvərlik fakültəsinin dekani, dosent Bahadır Bilalov, Turizm biznesi kafedrasının müdiri, dosent Hafiz Hüseynov mövzu ilə bağlı fikirlərini bölüşüb.

ATMU-nun Tədris-metodik şöbəsinin müdiri, Turizm biznesi kafedrasının

müəllimi Həcər Eldarova “Magistrlik dissertasiyasının tərtibinin ümumi müddəaları və dissertasiyaların hazırlanmasının strukturu” mövzusunda çıxış edərək, dissertasiya işlərinin hazırlanması prosesində mühüm amil sayılan məqamlara aydınlıq gətirib.

Elm və innovasiya şöbəsinin müəxəssisi Hacı Qasımlı “Antiplagiat sistemləri üzrə qaydalar” mövzusunda çıxış edib. Məruzəçi antiplagiat proqramı və ondan istifadə qaydalarından söz açıb.

Sumqayıt Regional Mədəniyyət İdarəsi (RMI), Sumqayıt Dövlət Rəsm Qalereyası və S.Vurğun adına Mərkəzi Kitabxananın birgə təşkilatçılığı ilə "Zirvəyə ucalanlar" adlı sərgi-tədbir keçirilib. Əvvəlcə qonaqlar "Zəng" adlı qısametrajlı bədii filmi izləyiblər. Çıxış edənler Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə 44 günlük Vətən müharibəsində qazanılan şanlı Qələbədən, Ordumuzun qüdrətindən, şəhidlərimizin qəhrəmanlıqlarından danışılar. Sonra Sumqayıt şəhər 35 sayılı tam orta məktəbin şagirdləri tərəfindən hazırlanan kompozisiya nümayiş olunub.

Regional idarənin tabeliyindəki Qubadlı rayon Mahmudlu kənd F.Hüseynov adına Uşaq musiqi məktəbinin 6-cı sinif şagirdi Aylin Əsədli Türkiyədə onlayn formatda keçirilən "Yeni ilin ulduzları" 2-ci beynəlxalq musiqi müsabiqəsinə qatılaraq fortepiano ifaçılığı üzrə II yerə layiq görülmüş.

Masallı RMI Cəlilabad rayon Heydər Əliyev Mərkəzində Təhsil Nazirliyinin həyata keçirdiyi "Təhsildə inkişaf və innovasiyalar üzrə V qrant müsabiqəsi"nin

qalibi olmuş "Dəmir yumruq" əməliyyatı şagirdlərin gözü ilə" layihəsi çərçivəsində reallaşan rəsm müsabiqəsinə yekun vurulub. Dörd nominasiya üzrə keçirilən müsabiqənin final mərhələsində 38 şagird iştirak edib. "Ən yaxşı sulu boya işi", "Ən yaxşı qrafika işi", "Ən yaxşı yağlı boya" və digər nominasiyalarda qaliblər elan olunub. Qaliblər rəssamlıq alətləri və diplomlar təqdim olunub. Müsabiqə iştirakçıları isə fəxri fərmanlarla mükafatlandırılıblar.

Bölgələrdən müxtəlif səpkili xəbərlər

İsmayilli RMI Şamaxı rayon Mərkəzi Kitabxanası Uşaq şöbəsinin təşkilatçılığı ilə 23 yanvar – Beynəlxalq əlyazma günü ilə əlaqədar "Gözəl əlyazısı" adlı tədbir keçirilib. Tədbirin məqsədi kitabə, mütaliyə məktəblilərin

Ağstafa RMI-nin reisi Nürəddin Mehdiyev idarənin əhatə etdiyi Qazax rayonunun mədəniyyət müəssisələrinə baş çəkib, görülən işlərlə tanış olub, müvafiq tövsiyə və tapşırıqlarını verib.

bir keçirilib. İdarənin reisi Şahin Şahbazovun da iştirak etdiyi tədbirdə məktəbin hazırladığı "Qan yaddaşımız" adlı videoqarx nümayiş etdirilib.

Sabirabad RMI Saatlı Dövlət Rəsm Qalereyasında tanınmış realist rəssam Bəhruz Kəngərli-nin (1892-1922) 130 illiyi münasibətilə tədbir təşkil edilib. Tədbirdə rəssamın həyat və yaradıcılığı haqqında məlumat verilib.

Gəncə RMI Samux rayon Heydər Əliyev Mərkəzində "Güclü Azərbaycan Ordusu Heydər Əliyev siyasətinin nəticəsidir" mövzusunda tədbir keçirilib. Tədbirdə ümummilli liderin ordu quruculuğu sahəsində fəaliyyətindən bəhs edən sənədli film nümayiş olunub.

Hazırladı: N.Məmmədli

"Bir Bəhruz vardı"

Kitab cəsur şəhidin döyüş yoluna işıq salır

Bərdə RMI Yevlax rayon Xaldan kənd Uşaq musiqi məktəbinin təşkilatçılığı, Aşağı Qarxun kənd Uşaq musiqi məktəbinin iştirakı ilə Xaldan kəndindən olan Vətən müharibəsi şəhidi Bəhruz Məmmədovun xatirəsinə həsr edilən "Bir Bəhruz vardı" kitabının təqdimatı keçirilib.

Yevlax Mədəniyyət Mərkəzinin filialı olan şəhər Yaradıcılıq evində keçirilən tədbirdə şəhidin ailə üzvləri, döyüş yoldaşları, mədəniyyət işçiləri və ictimaiyyət nümayəndələri iştirak edib.

Çıxış edənlər dövlət tərəfindən şəhidlərimizin xatirəsinə göstərilən ehtiramdan, onların ailələrinə diqqət və qayğıdan danışılar. Bildirilib ki, 44 günlük Vətən müharibəsində tarixi Qələbə milli kimliyimizi, birliyimizi, gücümüzü və ezmimizi bütün dünyaya nümayiş etdirdi.

Qeyd edilib ki, kitabda Bəhruz Məmmədovun qısa, lakin şərepli döyüş yolu, yaradıcılığı əksini tapıb. Kitaba şəhidin şeirləri, qəhrəmana həsr olunmuş şeir və məlumatlar daxil edilib.

Sonra şəhidin həyat və yaradıcılığından bəhs edən ədəbi-bədii kompozisiya nümayiş olunub, şeirlər səsləndirilib, videoqarxlar təqdim edilib. Sonda iştirakçılara "Bir Bəhruz vardı" kitabı hədiyyə olunub.

"Oğuz elinin qəhrəmanı" filmi təqdim olunub

Qazax Gənclər evində Milli Qəhrəman Rafiq Alıcanovun (1965-1993) xatirəsinə həsr edilmiş "Oğuz elinin qəhrəmanı" sənədli filminin təqdimatı keçirilib.

Təqdimat mərasimində çıxış edən filmin ssenari müəllifi və rejissoru Kəmalə Musazadə bildirib ki, ekran işi Mədəniyyət Nazirliyinin sifarişli "Salməfilm" studiyası tərəfindən "Azərbaycanın Milli Qəhrəmanları" silsiləsi çərçivəsində ərsəyə gəlib. Filmdə Milli Qəhrəmanın ailə üzvləri, yaxınları, sinif və döyüş yoldaşları, eləcə də müəllimlərinin Rafiq Alıcanov haqqında xatirələri yer alıb.

Rejissor Mədəniyyət Nazirliyinin dəstəyi ilə bu silsilədən 100-dən çox filmin çəkildiyini diqqətə çatdırıb.

Qazax Rayon İcra Hakimiyyəti başçısının müavini Gülayə Həsənova çıxış edərək vətənpərvərlik mövzusunda filmlərin ərsəyə gəlməsində, xüsusilə Milli Qəhrəmanlarımızın, şəhidlərimizin gələcək nəsillərə tanıtılmasında görüldüyü işlərə, irəli sürdüyü təşəbbüslərə görə K.Musazadəyə rayon ictimaiyyəti adından minnətdarlığını bildirib.

Mədəniyyət işçiləri şəhid ailəsinə baş çəkiblər

Sumqayıt Regional Mədəniyyət İdarəsinin tabeliyində olan Abşeron rayon Mədəniyyət Mərkəzi Ceyranbatan qəsəbə Folklor evinin əməkdaşları şəhid Rüşət Şabanovun ailəsinə baş çəkiblər. Mədəniyyət işçiləri şəhid ailəsinin qayğıları ilə maraqlanıblar.

Rüşət Rauf oğlu Şabanov 2001-ci il fevralın 24-də Abşeron rayon Ceyranbatan qəsəbəsində anadan olub. Ceyranbatan qəsəbə 1 sayılı tam orta məktəbdə və Ceyranbatan peşə liseyində təhsil alıb. 2019-cu ilin iyulunda hərbi xidmətə yollanıb. Vətən müharibəsinin ilk günü – 2020-ci il sentyabrın 27-də Kəlbəcər-Murovdag istiqamətində şəhid olub. Ceyranbatan qəsəbəsində torpağa tapşırılıb.

Bakıdan Şuşaya və Ağdama gedən ilk sərnişinlər

Tarixi-mədəni məkanlar və erməni vandalizminin izləri ilə tanış olublar

əvvəli səh. 1-də

Polis şöbəsinin reisi Səməd Məhərrəmov sərnişinləri salamlayaraq müvafiq təhlükəsizlik tədbirləri haqqında məlumat verib və qonaqlara xoş əhval arzu edib.

Sonra sərnişinlər Şuşa qalası, Bülbülün Şuşada yenidən qurulan ev-muzeyi, Cıdır düzü kimi məkanları ziyarət ediblər.

Yanvarın 24-də ilk avtobus reysi ilə Ağdama gələn sərnişinlər qarşılanma mərasimindən sonra Cümə məscidində dua edib, Ağdam Dövlət Dram Teatrı binasının qalıqlarına baxıb, vaxtilə Şəhidlər xiyabanının olduğu məkanı ziyarət ediblər, İmaret kompleksi və Şahbulaq qalası ilə tanış olublar.

Erməni barbarlığını gözələri ilə görənlər Ağdamda həyata keçirilən tikinti-quruculuq işləri barədə də ətraflı məlumat verilib.

Bakı-Şuşa-Bakı marşrutu üzrə reyslər həftədə dörd dəfə, Bakı-Ağdam-Bakı avtobus reysi həftədə iki dəfə həyata keçiriləcək. Bakıdan Şuşaya avtobus biletinin qiyməti 10 manat 40 qəpik (gediş-dönüş biletləri eyni vaxtda alınır, cəmi 20 manat 80 qəpik), Bakıdan Ağdama

9 manat 40 qəpik (gediş-dönüş 18 manat 80 qəpik) təşkil edir.

Marşrut xətlərinə biletdən satışı onlayn qaydada "Yolumuz Qara-

bağ" portalı vasitəsilə həyata keçirilir. Müəyyən imtiyazlı şəxslərə ildə bir dəfə bu istiqamətlər üzrə pulsuz biletdən almaq imkanı yaradılıb. Bu kateqoriyaya Vətən Müharibəsi Qəhrəmanları, Milli Qəhrəmanlar, şəhid ailəsinin üzvləri, Qarabağ müharibəsi əlilləri aiddir.

verilir. Sərnişin daşınması ilə bağlı müəyyən olunmuş kateqoriyalar üzrə növbəliliyin təmin edilməsi, kvotalara riayət edilməsi və güzəştlərin tətbiqi məqsədilə onlayn biletdən satışı xidməti işğaldan azad olunmuş ərazilərə giriş icazəsi sistemində, həmçinin COVID-19 virusuna yoluxma risklərinin minimuma endirilməsi üçün müvafiq informasiya sistemlərinə inteqrasiya olunub.

Yeni marşrutlar üzrə sərnişin daşınması həyata keçirən sürücülər minə təhlükəsizliyinə dair təlimlərə cəlb edilib və onlara əsas təhlükəsizlik qaydalarına dair təlimat kitabçaları təqdim olunub.

Onu da əlavə edək ki, Bakı-Şuşa-Bakı marşrutu üzrə fevralın 15-dək istiqamətdə bütün reyslərə biletlər artıq satılıb. Bakı-Ağdam-Bakı marşrutu üzrə sərnişinlər bir gün sonra yerinə yetiriləcək reyslərə biletdən ala bilərlər.

İŞĞALDAN SONRA İLK DƏFƏ

Cəbrayılın Mahmudlu stansiyasına qatar gəlib

İşğaldan azad edilmiş ərazilərdə məsələlərin mərkəzləşmiş qaydada həlli ilə bağlı Əlaqələndirmə Qərargahının idarələrə Mərkəzinin nəzdində fəaliyyət göstərən Neqliyyat, rabitə və yüksək texnologiyalar üzrə işçi qrupundan verilən məlumata görə, Zəngəzur dəhlizinin mühüm hissəsi olan Horadiz-Ağbend dəmiryolu xətti layihəsinin birinci mərhələsi üzrə nəzərdə tutulan tikinti işlərinin artıq 70%-i tamamlanıb. İşğaldan azad edilən Cəbrayıl rayonunun Mahmudlu stansiyasına qədər 23 km-lik məsafədə relslər qoyulub və yolun sazlanması işlərinə başlanılıb.

"Azərbaycan Dəmir Yolları" QSC-dən bildirilib ki, 2021-ci ilin fevral ayında ölkə Prezidenti tərəfindən təməli qoyulan Horadiz-Ağbend dəmiryolu xəttinin ox üzrə uzunluğu 110,4 km təşkil edir. Tikinti işləri 3 mərhələdə həyata keçirilib. Birinci mərhələ Horadiz, Mərcanlı, Mahmudlu stansiyalarını əhatə etməklə 30 km, ikinci mərhələ Soltanlı, Qumlaq stansiyalarını əhatə etməklə 55 km, üçüncü mərhələ isə Mincivan, Bartaz və Ağbend stansiyalarını əhatə etməklə 25,4 km təşkil edir. Layihə çərçivəsində 8 stansiya, 3 tunnel, 41 körpünün tikintisi planlaşdırılıb.

Birinci mərhələ üzrə artıq torpaq işlərinin 90 faizi yerinə yetirilib, həmçinin 40 suötürücü boru, 9 körpü, 2 heyvan keçidi, 52 ehtiyat keçidi tikilib. Yolun 23 km-lik hissəsində üst quruluşu elementləri quraşdırılıb. Bununla da Füzulinin Horadiz stansiyasından Cəbrayılın Mahmudlu stansiyasına qədər işçi qatarların hərəkəti üçün zəruri şərait yaradılıb.

Layihələndirmə və tikinti işləri miniatemizləmə prosesinə paralel həyata keçirilib. 60 km-dən çox ərazi minalardan təmizlənib. 50 km-lik hissədə layihələndirmə işləri yekunlaşıb.

Keçən ilin dekabr ayından ikinci mərhələ üzrə torpaq işlərinə başlanılıb. Hazırda Mahmudlu stansiyasından Qumlaq stansiyasına qədər olan 30 km-lik ərazidə yolun torpaq yatağının hazırlanması üzrə intensiv işlər aparılır. Layihə üzrə nəzərdə tutulan bütün işlərin 2023-cü ildə tamamlanması planlaşdırılıb.

TEHRANDAN BİRBAŞA REYSLƏ FÜZULİYƏ

İrənin yol və şəhərsalma naziri

işğaldan azad edilmiş ərazilərə səfər edib

İrənin yol və şəhərsalma naziri, İran-Azərbaycan Hökumətlərarası Komissiyasının həmsədri Rüstəm Qasiminin başçılıq etdiyi nümayəndə heyəti ölkəmizə səfərə gəlib.

Rəqəmsal İnkişaf və Neqliyyat Nazirliyinin mətbuat xidmətindən verilən xəbərə görə, İran nümayəndə heyəti Azərbaycan Baş nazirinin müavini Şahin Mustafayev başçılıq etdiyi nümayəndə heyəti ilə birlikdə işğaldan azad edilmiş ərazilərə səfər edib.

İlk növbədə qonaqlara Təyyarənin Tehrandan birbaşa reyslə endiyi Füzuli Beynəlxalq Hava Limanı barədə məlumat verilib. Aeroportun cəmi 9 ay ərzində inşa olunduğu diqqətə çatdırılıb.

Sonra heyət Azərbaycanın Ermənistanla həmsərhəd Zəngilan rayonunda beynəlxalq neqliyyat marşrutunun bir hissəsi olan Horadiz-Ağbend dəmiryolu layihəsi üzrə görülən işlərlə tanış olublar. Layihənin əhəmiyyəti haqqında danışılıb, İranın bu layihədə iştirakının vacibliyi vurğulanıb.

Qonaqlar həmçinin Zəngilan Beynəlxalq Hava Limanının inşası ilə bağlı işlərlə tanış olublar.

Daha sonra Zəngəzur dəhlizində inşa olunan avtomobil tunnelinə və Cocuq Mərcanlı qəsəbəsində dəmiryoluna baxış keçirilib, avtomobil və dəmiryolu layihələri ilə bağlı təqdimatlar dinlənilib.

İşğaldan azad edilmiş ərazilərə səfər zamanı qonaqlara ermənilər tərəfindən dağıdılmış şəhər və kəndlər barədə məlumat verilib. Nümayəndə heyəti Füzuli şəhərinin xarabalıqlarının, buradakı bütün yaşayış və infrastruktur obyektləri, eləcə də məscidlərin tamamilə dağıldığını şahidi olublar.

"Biz işğaldan azad olunmuş Azərbaycan ərazilərində həyata keçirilən layihələrdə İran şirkətlərinin də iştirakını istəyirik" – İranın nazir bunu jurnalistlərə açıqlamasında bildirib. Rüstəm Qasimi ölkəsinin Azərbaycan Respublikası ilə bütün sahələrdə əlaqələrin inkişafında maraqlı olduğunu deyib: "İşğaldan azad olunmuş ərazilərdə görülən işlərlə, çəkilən dəmir və avtomobil yolları ilə tanış olduq. Azərbaycan ərazilərinin yenidən qurulmasında böyük işlər gö-rür. İran İslam Respublikası qonşu ölkələrlə, xüsusən Azərbaycan Respublikası ilə bütün sahələrdə əlaqələrin inkişafında maraqlıdır".

Ölkə başçısının 17 dekabr 2021-ci il tarixində imzaladığı sərəncamlara əsasən, Azərbaycanda memarlığın inkişafında xidmətlərinə görə bir qrup memar dövlət təltiflərinə layiq görülüb.

Yanvarın 21-də Azərbaycan Memarlar İttifaqında təltifetmə mərasimi keçirilib.

Tədbirdə Azərbaycan Respublikasının mədəniyyət naziri Anar Kərimov, Mədəni İrsin Qorunması, İnkişafı və Bərpası üzrə Dövlət Xidmətinin rəisi Azad Cəfəri, Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universitetinin rektoru, professor Gülcöhrə Məmmədova və digər qonaqlar iştirak ediblər.

Azərbaycan Memarlar İttifaqı İdarə Heyətinin sədri Elbay Qasımzadə qonaqları salamlayıb, müasir dövrdə memarlıq və şəhərsalmanın dövlət siyasətinin ayrılmaz bir hissəsi kimi Prezident İlham Əliyevin daim diqqət mərkəzində olduğunu qeyd edib. Bildirib ki, dövlət başçısının memarların təltif olunması ilə bağlı son sərəncamı da onların fəaliyyətinə verilən yüksək qiymətin göstəricisidir.

Tədbirdə çıxış edən mədəniyyət naziri Anar Kərimov respublikada memarlığın inkişafından söz açıb. Nazir dövlət başçısı tərəfindən orden, medal və fəxri ada layiq görülən memarlara təltifləri və vəsiqələri təqdim edib, onlara yeni uğurlar arzulayıb.

Memarların mükafatlandırma mərasimi keçirilib

Xatırladaq ki, Prezident İlham Əliyevin müvafiq sərəncamı ilə ölkəmizdə memarlığın inkişafında xidmətlərinə görə üç nəfər (Siyavuş Dadaşov, Ramiz Əbdülrəhimov, Məmməd İbrahimov) 3-cü dərəcəli "Əmək" ordeni ilə, yeddi nəfər (Sürəyya Axundova, Cahid Əlizadə, Abdul Hüseynov, Emir Hüseynov, Rövşən Səmədov, Könül Turabova, Nərimin

Yusifli) "Tərəqqi" medalı ilə təltif olunub.

Dövlət başçısının digər sərəncamları ilə beş nəfərə (Cahangir Axundov, Səbinə Hacıyeva, Nizami Qasimov, Şəhla Qəhrəmanova, Kamil Məmmədov) "Əməkdar memar" fəxri adı, Fəxrəddin Miralayevə isə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin fərdi təqaüdü verilib.

BDU-da Xalq artisti ilə görüş

Bakı Dövlət Universiteti (BDU) və "ASAN Könüllüləri" Təşkilatı "Mədəniyyət carçısı" proqramının təşkilatçılığı ilə "Milli-mənəvi dəyərlər" layihəsi çərçivəsində görkəmli aktyor, Xalq artisti Nurəddin Mehdi-xanlı ilə tələbələrin görüşü keçirilib.

BDU-dan bildirilib ki, görüşdə "Səhnə ustalığı" mövzusunda müzakirələr aparılıb, Azərbaycanda teatr sənətinin inkişafı istiqamətində görülən işlərdən danışılıb.

Xalq artisti ölkəmizdə mədəniyyətə, incəsənət xadimlərinə göstərilən dövlət qayğısından bəhs edib, Azərbaycanda teatr tarixindən, çağdaş teatrdan söhbət açıb.

Sonda Nurəddin Mehdi-xanlı tələbələrin suallarını cavablandırıb.

Modelyer-dizaynerdən Beynəlxalq Türk Mədəniyyəti və İrsi Fonduna hədiyyə

Beynəlxalq Türk Mədəniyyəti və İrsi Fondunun prezidenti Günay Əfəndiyeva tanınmış modelyer-dizayner, Azərbaycan Milli Geyimlər Mərkəzinin rəhbəri, sənətsüənslıq üzrə fəlsəfə doktoru Gülnarə Xəlilova ilə görüşüb.

Fondan bildirilib ki, görüşdə Azərbaycanın və ümumilikdə Türk dünyasının zəngin adət-ənənələrinin, mədəniyyətinin təbliği məqsədilə birgə həyata keçirilən layihələrdən söz açılib. Gülnarə Xəlilova fond üçün xüsusi hazırladığı Azərbaycan milli geyim nümunələrini təşkilatın muzeyinə hədiyyə edib.

Qeyd edək ki, keçən ilin noyabr ayında Beynəlxalq Türk Mədəniyyəti və İrsi Fondunda Gülnarə Xəlilovanın Qarabağ bölgəsinə xas milli geyim

kolleksiyasının təqdimatı keçirilmişdi. Başlangıcı "Kitabi-Dədə Qorqud" eposundan götürən kolleksiya əsrlər boyu formalaşmış milli adət-ənənələri özündə təəcəssüm etdirir. Milli geyimlərdə Qarabağın 12 tarixi şəhəri – Ağdam, Ağdərə, Cəbrayıl, Füzuli, Xankəndi, Xocalı, Xocavənd, Kəlbəcər, Qubadlı, Laçın, Şuşa, Zəngilan əks olunub. Təqdimat Azərbaycanın tarixi torpaqlarının işğaldan azad edilməsi ilə qazanılan şanlı Zəfərin ildönümünə həsr edilmişdi.

"Gəl, ümid"

Bethoven, Şubert və Şuman

Fevralın 1-də Beynəlxalq Muğam Mərkəzinin dəstəyi ilə "Ba-kuOperArt" layihəsinin "Komm, hoffnung" ("Gəl, ümid") adlı konsert proqramı təqdim ediləcək.

Bethoven, Şubert və Şumanın əsərlərindən ibarət musiqi layihəsi hələ iki il əvvəl dahi alman bəstəkarı Lüdviq van Bethovenin anadan olmasının 250-ci ildönümü münasibətilə ərəşəyə gəlib.

İki istedadlı musiqiçi – Fəridə Məmmədova (soprano) və Yuliya Kərimovanın (piano) yaradıcı tandemi düşünülmüş bədii üslub və ciddiyyəti baxımından konseptual proqramları ilə diqqəti cəlb edir. Bu dəfə kamera-vokal musiqi həvəskarları üçün konsert proqramının böyük hissəsini ilk dəfə Bakıda nümayiş oluna-caq əsərlər təşkil edir. Təşkilatçılar konsertdə xüsusi atmosferi yaradacaq fotoqalereya təqdim etdiyinə görə professor Selvin Daşdəmirovaya (Almaniya) təşəkkürlərini bildiriblər.

"Varlığın fraqmentləri" nə yekun vurulub

Gürcü rəssamı, sənətsüən Nino Kipsidzenin ötən ilin noyabrında Azərbaycan Milli Xalça Muzeyində açılmış "Varlığın fraqmentləri" sərgisinə yekun vurulub.

Mədəniyyət Nazirliyi, Azərbaycan Milli Xalça Muzeyi və Gürcüstanın Azərbaycandakı Səfirliyinin təşkilatçılığı ilə keçirilən sərgidə müəllifin oturtma tikmə texnikasında yaratdığı 45 panno nümayiş olunub.

Nino Kipsidzenin əsərləri rəngkarlıq və tekstilin incə sintezidir. Rəssam əsasən mənzərə və natürrmort janrında işləyir. Onun mənzərələri lakonikliyi ilə Şərq qravüralarını, bəzən isə hətta memarlıq elementlərini xatırladır. Bununla yanaşı, rəssam fiqurlu kompozisiyalar da yaradır. Sənətkar öz yaradıcılığı ilə gürcü tekstil sənətinin qədim ənənələrini yaşadır.

Sərginin kuratoru Tbilisi Dövlət Universitetinin professoru İrina Koşoridze idi.

Tbilisidə Azərbaycan musiqisi axşamı

əvvəli səh. 1-də

Proqramda aşiq Nargilə Mehdiyeva da çıxış edib. Onun gürcü müğənni Dito Kisişvili ilə birgə ifa etdiyi Azərbaycanın "Ay bəri bax" xalq mahnısı alqışlarla qarşılanıb. Azərbaycan və gürcü dillərində duet mahnı tamaşaçılarına ilk dəfə bu konsertdə təqdim olunub.

Musiqi gecəsində Azərbaycanın Gürcüstandakı Səfirliyinin əməkdaşları, Gürcüstanın mədəniyyət xadimləri, azərbaycanlı ziyalılar və gənclər iştirak ediblər. Proqram dinləyicilərə xoş ovqat başlatdı.

Sonda ifaçılara Azərbaycan musiqisinin təbliğinə görə təşəkkürnamələr təqdim olunub. Səfirliyin müşaviri Eldar Bayramov çıxış edərək konsertin təşkilatçılarına və ifaçılara təşəkkür edib.

2022-ci ilin ilk ayını başa vurmaq üzrəyik. Ötən il yarımqıç plan-proqramlar, pandemiya məhdudiyyətləri çərçivəsində premyera və cari repertuardan tamaşaların bərpası ilə yola salan (bəlkə də yola verən) teatrlarımızın bu il üzrə tamaşaçılar üçün vədləri hamımız üçün maraqlıdır. Çünki həm uzun fasilədən sonra tamaşaçının teatr-dan uzaq düşəcəyi ilə bağlı pessimist proqnozlar özünü doğrultmadı, həm də tamaşaçının teatrdan gözləntiləri çoxaldı. Paradoksal görünəndə, pandemiya tamaşaçı ilə teatr arasındakı nisbətən aşınmış əlaqəni bərpa etdi, bir az da irəliləyib, möhkəmləndirdi deyə bilərik. Tamaşaçı "Azərbaycan insanı teatral deyil" deyənlərə rəğmən teatrın ona lazım olduğunu teatra gəlməsi ilə təsdiqlədi...

Hal belədirsə, demək, teatrların üzərinə düşən vəzifə də aydındır: canlı, maraqlı və rəngarəng repertuar təqdim etmək. Yaxşı, görəsən, daim pusquda və enerjide olan "Pələng ili"-nin teatrları da o ovqatda olacaq? Bu sual ilə bütün teatrlara müraciət etsək də, yalnız bir qisimdən cavab aldığımızı düşünürük. Susqunluğu qoruyanların "qızıl prinsipi"ne əməl etdiyini, yoxsa "sürpriz"lər hazırladığını söyləyə bilməsək də, "Kor nə istər, iki göz ..." deyib keçirən rüblər üzrə plan-proqramlarımızı bizə ünvanlayanlara.

Başlayaq ilin ilk ayını premyera ilə başa vuracaq Akademik Opera və Balet Teatrından. Hazırda müəyyən hissələri təmir-bərpa edilən teatr binasında ikipərdsəli "Bir Xəzər əfsanəsi" baletinin son məşqləri gedir. Lələ Cəfərovanın müəllif (musiqi və libretto) işi yanvarın 30-da nümayiş (quruluşçu baletmeyster – Xalq artisti Kamilla Hüseynova) olunacaq.

Teatrın repertuarındakı ən baxımlı nümunələrdən olan "Toska" operası (Cakomo Puccini) da yeni quruluşda hazırlanıb və martda operasevərlərlə görüşəcək.

May ayında isə Opera və Balet Teatrı növbəti nümunənin premyerasını edəcək. Adolf Adanın "Korsar" baleti bu dəfə (ikipərdsəli) Əməkdar artist Samir Səmədovun quruluşunda hazırlanıb.

Azərbaycan Dövlət Akademik Rus Dram Teatrında Maqsud İbrahimbəyovun "Qara paltarlı qadın gəlirdi" romanı əsasında səhnələşdirilən tamaşa ta-

mamlanmaq üzrədir. Xalq artisti Aleksandr Şarovskinin quruluş verdiyi tamaşanın premyerası mart ayına nəzərdə tutulub.

Azərbaycan Dövlət Gənc Tamaşaçıları Teatrında isə Əməkdar artist Nicat Kazımovun quruluşunda M.F.Axundzadənin "Mürafie vəkllərinin hekayəti", Əməkdar incəsənət xadimi Mehriban Ələkbərzadənin rejissorluğu altında J.P.Sartırın "Dəfn edilməmiş ölümlər" və Mikayıl Mikayılovun quruluşunda İ.Virpəyevin "İllüziya"sını izləmək imkanımız olacaq.

Şuşa Dövlət Musiqili Dram Teatrı isə tamaşaçılarına yanvarın 29-da premyeraya dəvət edir. H.Cavidin "Ana" əsəri əsasında səhnələşdirilən eyniadlı tamaşanın quruluşçu rejissoru Əməkdar artist Loğman Kərimovdur. Ümumən isə il ərzində daha üç əsərin səhnələşdirilməsi nəzərdə tutulub.

Abdulla Şaiq adına Azərbaycan Dövlət Kukla Teatrının da bu il üçün repertuar planı rəngarəngdir. Rüblər üzrə dörd yeni tamaşanın hazırlanması nəzərdə tutulub. Bunlar H.X.Andersenin "Düyməcik" (quruluşçu rejissor – Qurban Məsimov) və "Qar kraliçası" (quruluş – Anar Məmmədov), Azərbaycan xalq nağılı

"Məlikməmməd" (Qurban Məsimov) və alman xalq nağılı "Üç donuz balası" (rejissor – Seidə Haqverdiyeva) əsərləridir. Sumqayıt Dövlət Dram Teatrı da yeni təqvim ilinə yeni planlarla başlayıb. Nizami Gəncəvinin 880 illiyi çərçivəsində Mədəniyyət Nazirliyinin sifarişli ilə müttəfəkkir şairin əsərlərinin motivləri əsasında Hafiz Ataxanlının yazdığı "Xəzinə" pyesinin məşqlərinə başlanılıb. Didaktik nəşətdə tamaşasına teatrın baş rejissoru, Xalq artisti Firudin Məhərrəmov quruluş verir. Səhnə əsərinin fevral ayında təhvil verilməsi nəzərdə tutulub.

Əməkdar artist Namis Şirməmmədovun pandemiya-dan öncə quruluş verdiyi Üzeyir Hacıbəylinin "O olmasın, bu olsun" komediyasının məşqləri bitmək üzrədir. R.Əgəyevin "Bir gecənin nağılı" lirik-psixoloji dramına (rejissor – Gülnar Hacıyeva) da səhnə həyatının verilməsi gözlənilir.

Çoxsaylı tamaşaçı arzularını nəzərə alaraq, teatr vaxtilə repertuarda yer almış səhnə əsərlərindən birini – H.X.Andersenin "Şahzadənin ulduzu" uşaq nağılını yenidən bərpa edib. Tamaşanın rejissoru Əməkdar mədəniyyət işçisi Vasif Məmmədovdur.

Bədii tərtibat Nizami Dadaşov, rəqslərin quruluşu isə Vüsal Mehraliyevə məxsusdur. Bölgə teatrlarının da bir qismi il üzrə repertuar planlarına uyğun məşqlərə başlayıblar.

Lənkəran Dövlət Dram Teatrında dörd yeni tamaşanın hazırlanması nəzərdə tutulub. Onlardan birini – rejissor Elşən Feyzullayevin R.Səfərovun "Ləğv olunmuş tapşırıq" povestinin motivləri əsasında səhnələşdirdiyi "Kod adı – Vətən" tamaşasının məşqlərinə start verilib. Tamaşa Qarabağ uğrunda gedən döyüşlərdə vuruşan lənkəranlıların igidliyini vəsf edir. Tamaşanın mart ayında təqdim olunması nəzərdə tutulub.

Teatrın repertuar planına əsasən, həmçinin İlqar Fəhminin "Şahnamə" (quruluşçu rejissor – Tərlan Abdullayev), Məmmədhusəyn Əliyevin "Prokuror" (quruluş – Oruc Qurbanov), Tərlan Abdul-

Gəncə Dövlət Kukla Teatrı 2022-ci ilin repertuar planında R.Rzanın "Ana qaz" (rejissor – Şamil Məmmədli), Xalq əfsanəsi əsasında "Qız qalası" (Fərmail Paşayev), R.Kiplinqin "Mauqli" (Fərmail Paşayev) və Orta Asiya nağıllarından "Güllü və Güllü-lan" (quruluş – Şamil Məmmədli) kimi nümunələr yer alır.

Qazax Dövlət Dram Teatrı yaradıcılıq planlarını daha çox müasir nümunələr üzərində qurub. N.Vəzirovun "Dələduza" (quruluşçu rejissor – Musa Eyyubov) ilə yanaşı Ə.Orucoglu-nun "Qulluqçu axtarıram" (quruluş – Allahverdi Musayev), A.Məmmədovun "Yadımdımı?" (Musa Eyyubov) və J.İsmayılın "Min bir gecəlik kitabxana" (Allahverdi Musayev) əsərləri özünü yeni quruluş həllini tapacaq.

Qusar Dövlət Ləzgi Dram Teatrına gəlcincə, hazırda sənət ocağında birinci rüb üçün hazırlanan "Tıq-tıq xanım" (müəllif –

Kəmalə Ağayeva) tamaşasının son məşqləri gedir.

Salyan Dövlət Kukla Teatrında isə A.Şaiqın "İntiqamçı xoruz" (rejissor – Təzəhür Mehdiyev), R.Kiplinqin "Mauqli" (Rafiq Mirzə) və X.Əlibəylinin "Dovşanın ad günü" (Laləzər Hüseynova) tamaşaları hazırlanacaq.

Onu da qeyd edək ki, teatrların böyük əksəriyyətinin təmsilçiləri plandankənər tamaşalar hazırlayacaqlarına da bildirilib.

Həmidə Nizamiqızı

İstənilən yaradıcı təxəyyül məhsulu zamanın tələbi ilə yaranır və öz ömürlüyünü təmin edir. Bu mənada son 30 ilin, yeni müs-təqillik dövrümüzün yaradıcılıq forma və üslublarına, xüsusən teatr sənətinə nəzər salarkən onun zamanla və yaşanan sürətli proseslərlə intuitivliyini analiz etməyə, zənnimcə, ehtiyac var. Xalq olaraq ağır, hüznü və eyni zamanda qürurlu bir tarixin ildönümünü yola saldıq. Yaradıcı, xüsusən teatral, geniş anlam-da sənət düşüncəsində 20 Yanvara, ümumən tariximizə sənət, səhnə rakursundan baxanda xeyli nümunə görürük. Amma on-ların hamısı təsirli və peşəkardımı? Yaxud, biz özümüzü ifadədə geniş sənət formalarını sınaqdan keçirmişikmi?

İstərdim bu dəfə dünyada ki-fayət qədər işlək, bizim üçün isə nisbətən yeni olan verba-tim teatr – sənədli teatr barədə fikirlərimizi bölüşək. Maraqlıdır, görəsən, bizə yaxın və yetəri qədər materiala malik olduğu-muz teatr formasına niyə maraq göstərmirik?

Sənədli teatr (verbatim) ger-çək mətlərə, müsahibələrə, real insanların taleyinə əsas-lanan, sosial analiz və sənətin vəhdətində meydana gələn xü-susi bir janr, ifadə formasıdır. Yaradıcı qrup tamaşanı aktual mövzulara, real insanlarla gö-rüşlərə əsaslanaraq hazırlayır. İnsanların şahidliyi, verbatim texnikası (bədi, ənənəvi pyes-dən imtina edərək sənədli, əsa-sən müsahibə formatında pyes-lər), “dərin improvizə”, teatral oyun və treninqlər bu janrın ay-rılımaq parçalarıdır. Burada teatr üçün ənənəvi təsvir formaların-dan – musiqidən dekorasiyaya müəyyən mənada vacib hesab olunan detallardan imtina olu-naraq real boyalar və ifadələr əsas götürülür. Nümunə kimi, qonşu Rusiyada yaranan “Teatr Dok”u (“Teatr.doc”) göstərmək olar. “Bu teatrdə oynamırlar” şüarını rəhbər tutan teatr qısa zamanda (2002-ci ildə bir neçə dramaturqu bir araya gəlməsi ilə fəaliyyətə başlayıb) popu-larlıq və auditoriya qazanıb.

Özəl, amma qeyri-kommersiya layihəsi kimi yaranan teatr artıq fərqli üslublara, janrın yeni xü-susiyyət və formalarına da can atır.

Məşhur “Niye o əjdahadan bizdə yoxdur” ritorikası ilə ol-massa da, yaşadığımız tarixə münasibətin bir də bu texnikada sınaqdan keçirməyin mümkün-lüyü barədə teatr sahəsində ta-nınan üç şəxsin fikrini öyrəndim. Əməkdar incəsənət xadimi, yazıçı-dramaturq, tarixi möv-zularda bir neçə pyesi səhnəyə yol tapan Əli Əmirlinin fikrin-cə, əslində, bütün sənət növləri daim inkişafa can atmalı, yeni forma, yeni məzmun axtarışın-da olmalıdır: “Dediyimiz “burada və indi” prinsipi ilə işləyən teatr sənətinə daha çox aiddir. Təsədüfi deyil ki, dünyanın teat-rını yorulmadan tərifləyən yaşlı nəslin nümayəndələri də, xə-yallılarında nisgil qarışıq sevgi ilə yaşatdıqları köhnə teatrin lentdə qalmış tamaşasına bu gün baxa bilmirlər. Tamaşa-çı həmişə yeni bir şey istəyir. Elə ona görədir ki, teatr mü-təxəssisləri yeni yollar axtarır, müasir teatra alternativ forma-lar düşünürlər. Düşünən dra-maturq da, rejissor da, aktyor da yenilik sorğındadır. Bizim teatra gələndə, dramaturgiya-mızı saf-çürük edəndə mən də o qənaətlə gəlirəm ki, yeni for-

Zamanın istədiyi “həyat oyunu”

Sənədli teatr bizdə niyə yoxdur və ona ehtiyac varmı?

ma, yeni məzmun, yeni nəfəs lazımdır. Sizin dediyiniz verba-tim teatr, yeni sənədli teatr da bu ehtiyacdən yaranıb. Doku-mental teatrdə bir qayda ola-raq müəyyən tarixi hadisələrin, müzakirə və münəqişələrin ste-noqramlarından istifadə edilir, əsərin qəhrəmanları real insan-lar və onların dedikləridir. Müəl-lif sözünə, müəllif təxəyyülünə, demək olar ki, yer verilmir...”

Söhbətin “Niye o əjdahadan bizdə yoxdur?” hissəsinə gəl-dikdə isə Əli müəllimdən “Burda bir deyim yada düşür, düzəlmiş di hər yarağımız, qalmışdı saq-çal darağımız” cavabını aldım. Daha sonra əlavə etdi: “Dünya teatrında o qədər yeniliklər, o qədər teatr növləri var ki. On-lardan nə vaxt istifadə elədik ki, qaldı dokumental teatr?! Bu-nunla belə, hər bir yeniliyi tətbiq etmək istəyəndə, ilk növbədə Azərbaycan tamaşaçısını nəzə-re almalısan. Ona nə lazımdır? Teatr dramaturqu deyiləyir, deməli, dramaturq tamaşaçısını

tanımalı, onun istəyi ilə hesab-laşmalıdır. Ən vacib məqamlar-dan birini də qeyd edək: sənədli teatr yalanı sevmir. Orda hər şey cəsarətlə deyilməli, deyil-nənlər sənədlərə, real insanlara söykənməlidir. O zaman sənədli teatr uğur qazana bilər. Hər bir yenilik zaman, şərait və mə-kanla hesablaşmağa borcludur. Sənədli teatr bizdə o zaman hə-yata vəsiqə ala bilər ki, ona eh-tiyac olsun...”

Teatrşünas, sənətşünaslıq doktoru Vidadı Qafarlının fik-rincə, biz azərbaycanlı, şərqli olaraq daha çox obrazlı düşün-üyümüzdən bizdə bu forma elə də aktual deyil. Sənədli teatrdə da bədiilik minimuma endiyin-dən, görünür, teatrımız buna o qədər də meyl etmir: “Digər sə-bəb isə məkan məsələsidir. Bu səbəbdəndir ki, biz nəinki dünya teatr məkanına yetəri qədər in-teqrasiya edə bilmirik. Bizdə bu texnikada nümunələrə gəlincə, əlbəttə, ilk növbədə, dramatur-giya, ədəbi material olmalıdır.

Ümumiyyətlə, sənətin sərhədi yoxdur və bütün yeni formalar sınaqdan keçirilə bilər. Yalnız bundan sonra tamaşaçı ya qə-bul edir, ya da yox. Tamaşaçı isə yeniliyə maraqlı və meylli-dir. Söhbət tarixi realitətlərin və proseslərin səhnəyə gətirilmə-sindən gedirsə, burada xüsusilə diqqətli olmalıyıq. Çünki Vətən, torpaq mövzularında işləmək xüsusi sənətkarlıq tələb edir. Düzdür, yeni qəhrəmanlar ya-radılmalı, daha doğrusu, real obrazlar səhnəyə gəlməlidir. Amma burada patetika, ritorika, publisistika təhlükəli məqamlar-dır və yalnız bunu mükəmməl bacaranlar müraciət etməlidir. Baxın, son dövrlər bu mövzuda yaranan əsərlərin, təəssüf ki, əksəriyyəti publisistikadır və ona görə də tamaşaçını cəlb etmir. Prosesin iştirakçısı olan insan, tamaşaçı, oxusu üçün şüarçılıq, ritorika onsuz da maraqlı deyil. Sənətin işi hər şeyi bədii, obrazlı təqdim etməkdir...”

Məsələyə fərqli rakursdan baxan tədqiqatçı, teatrşünas, ADMİU-nun müəllimi Aygün Sü-leymanova isə, ümumiyyətlə, milli teatrimızın yeni teatr for-ma və üslublarına münasibət-də xeyli çətinlik çəkdiyini deyir: “Söhbətimizin əsas mövzusu-na gəlincə, biz öncə sənədli teatrin mahiyyətindən başla-malıyıq. Deyək ki, bu mövzuda hansısa rejissor işləmək istədi. Yaxşı, axı materialı yoxdur. Sə-nədli teatr üçün əsər yazılır. Hərçənd bizim tarixi realitiyimiz bu mövzuda saysız nümunələr üçün materialdır, mövzudur.

Ötən əsrin 20-ci illərindən dünyanın müxtəlif ölkələrində fərqli formalarda öz inkişaf döv-rünü yaşayan bu janr demək olar ki, hər gün yeni bir formada təzahür edir. Bu gün dünyada mockumentary (psedvodoku-mental) kimi sənədli teatr janrı da məşhurdur. Yeni dünya sə-nədli teatr dövrünü artıq çoxdan təcrübədən keçirdib və onu ye-nisi ilə əvəz edib.

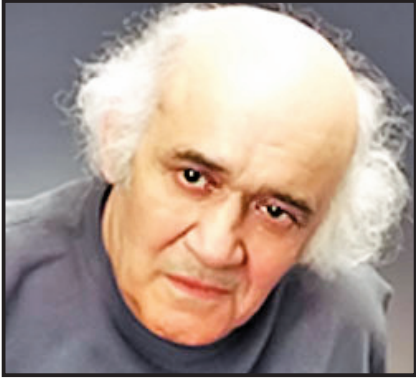
Azərbaycan teatrında bu janr-da tamaşa mənə məlum deyil.. Bilirsiniz, çox vaxt sənədli teatr janrını tarixi janr ilə səhv salırlar. Tarixi tamaşalar dramaturqları-mız tərəfindən tarixi hadisələrin mətn formada yazılıb, teatra təq-dim olunması ilə başlayır. Sənədli teatr isə, tam başqa bir üslubdur. Özü də bu, cəmiyyətin, tamaşaçı qışınının yox, onlara yeni forma-ları təqdim edən teatr təmsilçilə-rinin – dramaturqların, rejissor-ların istəyi ilə yaranmalıdır. Heç bir kommersiya marağı olmadan, mənəvi, ictimai istəkdən, tələb-dən doğmalıdır. Məsələn, Rusi-yadakı “Teatr.doc” kimi...”

Müsahiblərimin fikirlərindən də göründüyü kimi, istənilən yeni forma, üslub ilk olaraq məhdud mühtdə yaranır və za-manla özünə yaşamaq haqqı qazanır. 20 Yanvar hadisəle-rindən sonuncu Vətən müha-ribəmizə qədər sənədli teatr üçün saysız material, fakt var və onlar daim maraqla izlənilir. Bunu ən azı sosial şəbəkələ-rdəki (söhbət nümunəyə kütləvi maraqdan gedirsə) qısa moni-torinqdən bilmək olar. Odur ki, fakt və onların iştirakçıları nə qədər ki, tarixi xronikaya çevril-məyib, onları teatr səhnəsində görmək daha yaxşı olardı. Axı, sənət hələ ki, öz emosional təsir gücünü itirməyib...

Həmidə Nizamiqızı

Azərbaycan kinosunda maraqlı obrazlar yaratmış rusiyalı aktyor vəfat edib

Azərbaycan kinosunda da kifayət qədər tanınan rusiyalı aktyor, Rusiya Federasiyasının Əməkdar artisti Rəsmi Cəbraylov yanvarın 22-də, ömrünün 90-cı ilində vəfat edib.

Rəsmi (Ramzes) Xali-doviç Cəbraylov 1932-ci il dekabrın 8-də Da-ğıstan Respublikasının Süleyman Stalski rayo-nunun Qasımkend qə-səbəsində anadan olub. Milliyyətə ləzgidir.

Moskvada Dövlət Teatr Sənəti İnstitutunda (Qİ-TİS) aktyorluq, daha sonra rejissorluq üzrə ali təhsili alıb. 60-cı illərdə

“Tacikfilm”də ikinci rejissor, Dağıstan Rus Dram Teatrında (Ma-haçkala) rejissor, Dargin Dram Teatrında (İzberbaş) baş rejissor, Tula Vilayət Dram Teatrında rejissor işləyib.

1964-cü ildən Moskvada Taqanka Teatrının, 2002-ci ildən V.Mayakovski adına Moskva Akademik Teatrının aktyoru olub. Həmçinin 70-ə yaxın filmdə çəkilib.

Aktyor azərbaycanlı rejissorların da diqqətini cəlb edib, dəfə-lərlə “Azərbaycanfilm”ə dəvət alıb. “1001-ci qastrol” (Qaranəfəs – 1974, rejissor Oqtay Mirhəsimov), “De ki, mənə sevirənl!” (Rəs-mi – 1977, Məşhur İbrahimbəyov), “İşğuzar səfər” (Bayramov – 1982, Rəsmi İsmayilov), “Nizami” (Zərgər – 1982, Eldar Quliyev), “Bəyin oğurlanması” (Əhməd dayı – 1985, rejissorlar Ceyhun Mir-zəyev, Vəqif Mustafayev), “Alman klinikasına şəxsi səfər” (Əbilov – 1988, Rəsmi İsmayilov), “Ölsəm... bağışla” (həkim – 1989, Ra-sim Ocaqov) filmlərində maraqlı obrazlar yaradıb.

“Çağdaş teatr dövr və sənətlərin sintezi paradigmasında”

Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Universitetində (ADMİU) “Çağdaş teatr dövr və sənətlərin sintezi paradigma-sında” mövzusunda tələbə elmi konfransı keçiriləcək.

Universitetdən bildi-riilib ki, martın 4-də ke-çiriləcək konfransa qatılmaq istəyən tələbələr kağızda çap olunmuş və kurs rəhbərləri tərəfin-dən imzalanmış məru-zələrin fevralın 25-dən gec olmayaraq ADMİU-nun Teatrşünaslıq ka-fedrasına təqdim etmə-lidirlər.

Hər il ənənəvi olaraq Teatr sənəti fakültəsinin Teatrşünaslıq kafedrası tərəfindən təşkil edilən və əsasən III kurs tələbələrindən qatıldığı konfransda bu il digər fakültə və kurslardan da tələbə-lərin iştirakı planlaşdırılır.

Universitetin 100 illik yubileyi münasibətilə “ADMİU 99+” layi-həsi çərçivəsində keçiriləcək konfransın “Çağdaş teatr dövr və sənətlərin sintezi paradigmasında” mövzusuna həsr edilməsində məqsəd incəsənətin bütün sahələri üzrə mütəxəssislər ha-zırlayan ADMİU-nun digər fakültələrində təhsil alan tələbələri də vahid elmi problem ətrafında düşünməyə və münasibət bildir-məyə cəlb etmək, fənlərarası inteqrasiyaya çalışmaqdır.

Konfrans həmçinin elmə maraq göstərən tələbələrin həvəs-ləndirilməsinə və tədqiqatçılıq vərdişlərinə yiyələnməsinə vasilə olacaq.

XX əsr Azərbaycan ədəbiyya-tında özünəməxsus yeri olan sənətkarlardan biri də şair, dramaturq və tərcüməçi Adil Babayevdir. Özünəməxsus deyim-duyum tərzli olan ədi-bin yaradıcılığı bu gün də öz tərəvətini qoruyub saxlayır.

Adil Qafar oğlu Babayev 28 yanvar 1925-ci ildə Naxçıvan şəhərində dünyaya göz açıb. Atası 30-cu illər repressiyası za-manı “xalq düşməni” elan edil-ərək həbs olunur və məhkəmə hökmü çıxarılmadan güllələnir... Adil 1938-ci ildə şəhər 1 nömrəli orta məktəbin yeddinci sinfini bi-tirir. Tiflis şəhər M.F.Axundzadə adına Azərbaycan orta məktə-bində təhsilini davam etdirir. Orta məktəbi bitirdikdən sonra Nax-çıvandakı “Şərq qapısı” qəzeti redaksiyasında əmək fəaliyyəti-nə başlayır, korrektor, sonra isə Ədəbiyyat və incəsənət şöbə-sinin müdiri kimi çalışır. 1943-cü ildə A.S.Puşkin adına ikillik Tiflis Müəllimlər İnstitutunun Ədəbi-yat fakültəsinə qəbul olunur. Ey-ni zamanda “Sovet Gürcüstanı” qəzetində fəaliyyət göstərir.

Erkən çağlardan poeziyaya maraq göstərən Adil Babayevin ilk şeiri 1939-cu ildə “Gənc nəsil” məcmuəsində və “Sovet Gürcü-stanı” qəzetində dərc edilir. 1941-ci ildə dərc olunan “Sevinc” şeirinə görə “Sovet Gürcüstanı” qəzeti redaksiyası müsabiqədə 2-ci mükafata layiq görülür. Ata-sının vaxtsız itirən şair düşüncə-ləri işığında xəyal etdiyi atasına ithaf olunan şeirində yazır:

*Mən atamı görməmişəm
at belində,
Ata-baba ocağında,
dost elində.
Simasını yaratmışam
xatirələr qaynağından.
Neçəsinin heyratından,
neçəsinin sorğısından.
Anam nağıl deyən zaman,
gözlerimə atam gəlib.
Şeir yazıb, söz qoşmuşam,
sözlerimə atam gəlib...*

Adil Babayev 1945-ci ildə Ba-kiya qayıdır. “Kommunist” qə-zetində ədəbi işçi kimi işə gö-türülür. 1947-ci ildə “İnqilab və mədəniyyət” jurnalına dəyişilir. Burada bir neçə il Poeziya şö-bəsinin müdiri olur. 1950-ci ildə Azərbaycan Dövlət İncəsənət İnstitutunun Teatrşünaslıq fakül-təsini bitirir. Uzun müddət Azər-baycan Dövlət Nəşriyyatında (“Azərneşr”) Bədiə ədəbiyyat şö-bəsinin redaktoru işləyir. 1956-cı ildə isə indiki Azərbaycan Elmlər Akademiyası İncəsənət və Layihə İnstitutunun aspiranturasına

“Təzədən doğulur şair ölən gün...”

qəbul olunur, araşdırmalar apa-rır. “M.Əzizbəyov adına teatr”, “Şərəfli yol” monoqrafiyalarını və ədəbiyyatşünaslıq, dramaturgiya və kino sənəti problemlərinə dair məqalələr yazır. O, eyni zaman-da Azərbaycan Dövlət Akade-mik Dram Teatrında ədəbi hissə müdiri, “Ədəbiyyat və incəsənət” qəzetində Tənqid şöbəsinin mü-diri, məsul katib və baş redakto-run müavini vəzifələrində çalışır.

1971-ci ilin avqust ayında öl-münün sonunadək Azərbaycan Yazıçılar İttifaqında bədii tərcü-mə üzrə məsləhətçi kimi fəaliyyət göstərir.

Qeyd edək ki, Adil Babayev çoxşaxəli yaradıcılıq yolu keçib. O, bir-birindən maraqlı şeirlərlə bərabər, dram əsərləri də yazıb. Müəllifin “Dağlar qızı”, “Yarımcıq portret”, “Mənim məhəbbətim”, “Qız görüşə tələsir” pyesləri teatr səhnələrində tamaşaya qoyu-lub. Əsərləri bir çox xarici dila və həmçinin keçmiş SSRİ xalqları-nın dillərinə tərcümə olunub.

Adil Babayevin yaradıcılığı-na diqqət yetirdikdə onun po-etik düşüncələri işığında mənə-vi aləmi aydınlaşır. Şairin şeir

kəhkeşanında sevincli, kədərli günləri göz önünə gəlir. Hiss edirsən ki, o, təbiət hadisələri-nə təsviri mövqeden yanaşma-yıb. Hər açılan çiçəkdə, göyə-rən yarpaqda bir mənə axtarıb. Onun poetik dünyası Səməd Vurğunun diqqətindən yayın-mayıb. Yazdığı “Çinar” şeirinə yüksək qiymət verərək ona “Mə-nim arzum” adlı şeir ithaf edib. “Şair, nə incədir rübabin sənin! Uçurdu qəlbimi çaldığın o saz!” deyən Xalq şairinin bu şeiri Adil Babayevin sınıq könlünə məl-həm olur, gözələrində ümid, inam qığılcımı alovlandırır...

Təvəzökar şair dünyadan köç etdikdən sonra bir izi qalıb-qal-mayacağından narahat olur və yazır:

*...Ömrüm Aya, Güne sirdaş,
Ağarır saç, çoxalır yaş.
Birce kəlməm, birce sözüm
Ürəklərdə qalaydı kaş,
Mən dünyada olmayanda...*

Tərcüməçiliklə də məşğul olan ədib V.Şekspir, V.Vişnevski, N.Dumbadze və başqa müəl-liflərin əsərlərini dilimizə tərcü-mə edib. Onun tərcüməsində V.Vinnikov və Y.Osnosun “Ağ şənəküllə”, Sao-Yuyanın “Tu-fan”, Ş.Miloravanın “Tiflis haq-qında mahnı”, N.Dumbadzenin “Darıxma, ana”, M.Petrieskunun “Ölümü görmüş insan” pyesləri tamaşaya qoyulub. Ədibin tarixi mövzularda qələmə aldığı “Me-moran məhəbbəti”, “Qız qalası”, “Babəkədən sonra”, “Yanıqlı gü-lüşlər”, “Qartal qanadları” əsər-ləri oxucuların rəğbətini qaza-nıb.

Adil Babayev 19 avqust 1977-ci ildə uzun sürən ağır xəstəlik-dən sonra 52 yaşında Bakı şə-hərində dünyasını dəyişib.

Vəfatından sonra şairin “Ümid sərvələri”, “Mənim abidəm”, “Tə-zədən doğulur şair ölən gün”, “Pyeslər”, “Ata sorğusunda”, “Ana-mın bayramı”, “Fəsillər dəyişən-də”, “Yaşamağı bacarmıram” ki-tablari nəşr olunub. Müəllifin “Qız görüşə tələsi” pyesi Musiqili Ko-mediya Teatrında, “Ən xoşbəxt adam” əsəri Sumqayıt Dövlət Dram Teatrında tamaşaya qoyu-lub. Sözlərinə yazılmış “Ayrılıq olmasaydı” adlı musiqi albomu Tiflisdə işıq üzü görüb. “Azər-baycantelefilm”də şairin həyat və yaradıcılığına həsr olunan “Ata olsam belə, ata istərim” adlı tam-metrajlı sənədli film çəkilib. Bakı və Gəncə şəhərlərində adına kü-çə var. Eyni zamanda Naxçıvan MR Uşaq Kitabxanası Adil Baba-yevin adını daşıyır.

Şairin sözlərinə bəstəkar Nə-riman Məmmədovun yazdı-ğı “Mən dünyada olmayanda” mahnısı Xalq artistləri İslam Rzayev, Məmmədbağır Bağır-zadə, Arif Babayev və Baba Mirzəyevin ifasında səslənib, maraqla qarşılanıb.

Bundan əlavə, görkəmli bəs-təkarlarımız Səid Rüstəmov, Şəfiqə Axundova, Süleyman Ələsgərov, Tofig Bəkirxanov, Ramiz Mirişli, Sevdə İbrahimova, Oqtay Rəcəbov, Ələkbər Ta-ğıyev, Faiq Sücəddinov, Eldar Mansurov, Mobil Babayev və başqaları şairin sözlərinə 200-dən çox mahnı bəstələyib.

Mirzə İbrahimov, Məmməd Ra-him, Mehdi Hüseyn, Məmməd Cəfər Cəfərov, Abbas Zamanov, Cəlal Məmmədov, Kamal Talibza-də, Yaşar Qarayev, Bəxtiyar Va-habzadə və başqa elm adamları, ədiblər Adil Babayevin yaradıcılı-ğını yüksək qiymətləndiriblər.

Savalan Fərəcov

Qarabağda erməni vandalizminə məruz qalmış epigrafiq abidələr

Beynəlxalq konfransda məruzə

Şimali Makedoniyanın Ohrid şəhərindəki Müqəddəs Apostol Pavel Universiteti, Şimali Makedoniya Strateji Araşdırmalar Mərkəzi, “Miras” Mədəni İrsin Öyrənilməsinə Kömək İctimai Birliyi (Azərbaycan), Adnan Mende-res Universiteti (Aydın, Türkiyə), Rusiya və ABŞ-in müvafiq qurumlarının təşkilatçılığı ilə X Beynəlxalq “Ohrid-Vodici – 2022” Konfransı keçirilib.

Onlayn formatda gerçəkləşən konfrans mədə-ni irs, ətraf mühit, yaradıcı birliklər, turizm, da-vamlı yerli-regional inkişaf və s. mövzuları əhatə edib. Azərbaycan, Şimali Makedoniya, Türkiyə,

Bolqarıstan, Rusiya, Serbiya, ABŞ, Braziliya, Yunanıstan və digər ölkələrdən alimlərin, tədqiqatçıların məruzələri dinlənilib.

AMEA-nın Milli Azərbaycan Tarixi Muzeyi Arxeologiya elmi-fond şöbəsinin elmi işçisi, dosent Həbibə Əliyeva konfransda “Qarabağda erməni vandalizminin qurbanına çevrilmiş epigrafiq abidələr” mövzusunda məruzəsini təqdim edib.

İngilis dilində təqdim olunan məruzədə Azər-baycan ərazilərinin işğal altında olduğu müddət-də xalqımızın tarixi-mədəni irsinin, o cümlədən epigrafiq abidələrin dağıdılmasından söz açılır, bu barbar münasibətin ümumilikdə dünya irsinə qarşı yönələn təhdid olduğu vurğulanır.

Coxəsrlilik keçmişə və zəngin bədii ənənələrə malik olan Azərbaycan monumental-dekorativ rəngkarlığı tarixi özündə yüksək bədii dəyərlərinə görə zamansızlığa qovuşmuş çoxsaylı sənət nümunələrini yaşatmaqdadır. Onların bilavasitə ictimai, mülki və sənaye memarlığı, eləcə də şəhər mühitinin formalaşması ilə əlaqəli olması, bütün zamanlarda insanların zövqünün formalaşması prosesində qururverici qaynaq kimi iştirak etməsi həm də milli-mənəvi dəyərə çevrilmələrini şərtləndirmişdir.

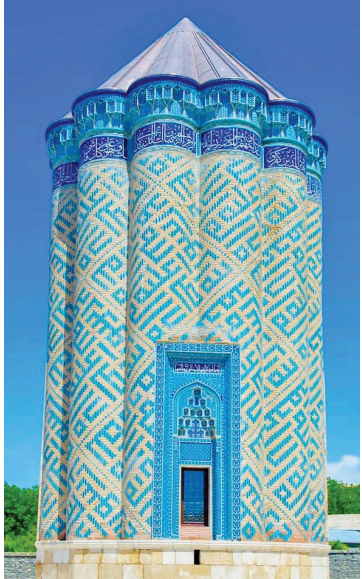
Uzaq-yaxın keçmişdə yaradılmaqla əcdadlarımızın gözəlliyi duymaq hisslərinin bədii ifadəsi kimi qəbul olunan bu nümunələr milli təsviri sənət tariximizin qiymətli səhifələridir. Bu səhifələri vərəqləməklə vurğuladığımız zəngin bədii-estetik məziyyətlərin özünəməxsusluğuna əmin olmaq mümkündür.

Kaşılı divar pannoları

Müxtəlif tarixi mənbələrdə haqqında söz açılan, Şərq poeziyasının tanınmış nümayəndələrinin əsərlərində vəsf olunan, miniatür üslublu əsərlərdə zamanında mövcudluğu təsdiqlənən monumental-dekorativ rəngkarlıq nümunələri əcdadlarımızın bizim günlərə gəlib çatmış mədəniyyət yadigarları kimi əhəmiyyət kəsb edir.

Naxçıvandakı Möminə xatun və Yusif Küseyir oğlu, Qarabağlar türbələri, eləcə də Bərdə türbəsi, Təbrizdəki Göy məscid, Marağadakı Qırmızı günbəz türbəsi və Şirvandakı Pir Hüseyn xanəqahında kaşılı dekorativ bəzəkler, zamanında divar rəngkarlığının özünəməxsus bədii-texniki vasitələrlə ifadəsi olmaqla, yüksək estetik tutumunu bu gün də qoruyub saxlayan unikal sənət əsərləridir.

Əcəmi Naxçıvaninin sonralar sözün əsl mənasında, onun "tanınma nişanı"na çeviriləcək Yusif Küseyir oğlu (1162) və Möminə xatın (1186) türbələrinin eksteryerində monumentalçı-rəssam kimi çıxış etməsi Azərbaycan memarlığında bənzərsiz səhifənin açılmasını şərtləndirmişdir. Bir anlığa hər iki tikilini onların fasadını bəzəyən və bu cansız daşları canlandıran kaşılı naxışsarsız təsəvvür etsək, memarın həmin türbələrdə sərgilədiyi sənətkarlıq nümunəsinin unikallığına əmin olmaq mümkündür. Qənaətimizcə, memarlığımıza rəng qatan Əcəminin Yusif Küseyir oğlu türbəsində sərgilənən zəhəri tərtibat monoxromluğunu Möminə xatın abidəsində polixromluqla əvəzləməsi də məqsədli şəkildə, birincinin güclü (kişi), ikincinin isə zərif (qadın) cinsin təmsilçisi olması ilə əlaqədar ola bilərdi...

Əcəmi Naxçıvanı yaradıcılığında təzahürünü gördüyümüz özünəməxsus bədii-dekorativ tərtibat vasitəsinin – kərpic-mozaika örtüyünün tikililərə tətbiqini sonralar elə Naxçıvandakı Qarabağlar türbəsində (XII-XIII əsrlər) və Bərdə türbəsində (XIV əsr) də müşahidə etmək mümkündür. Hər iki tikili həm də kərpic-bəzək yazılardan istifadə olunması ilə diqqət çəkir.

Orta əsrlər memarlığımızda eksteryerində və interyerində rəngli kaşılardan istifadə olunmuş digər abidələr də mövcuddur. Belə tikililərdən biri XV əsrdə Cənubi Azərbaycanda – Təbriz şəhərində inşa edilmiş Göy məsciddir.

Zamanında "İslamın firuzəsi" adlandırılan əzəmətli məscidin eksteryerindəki nəfis və ecazkar kaşi bəzəkleri onun daxilindəki böyük salonda da öz davamını tapdığından tikili çox duyğulanırdı və cazibədar görünür. Məscidin adındakı "göy" sözü də bu kaşi bəzəkələrində göy rənglərin üstünlük təşkil etməsi ilə bağlı olmuşdur.

Orta əsrlərin monumental-dekorativ rəngkarlığı

Pirsaatçay üzərində yerləşən Pir Hüseyn xanəqahı (XIII-XIV əsrlər) kaşılardan bəzək elementi kimi istifadənin zənginliyi duyulan ən yaxşı nümunələrindən sayılır. 25x25 sm ölçüyə malik olan dördkünc – üzəri naxışlı və yazılı kaşılardan yaranan frizin və interyer divarının panelini təşkil edən kiçik səkkizbucaqlı ulduzun, eləcə də xaqvəri hissələrin məcnusu olan bu bəzəklerin yaratdığı estetik aura yaddaqalandır.

Azərbaycanın digər dini abidələrində də kaşılardan istifadəyə rast gəlmək mümkündür. Əcəmi ənənələrini özündə daşıyan Göy Günbənd türbəsi (1194), eləcə də Şeyx Səfi türbəsi (XIV-XVI əsrlər), Olcaytu türbəsi (XIV əsr), Şeyx Xorasan türbəsi (XV-əsr) və s. tikililər bu qəbildendir.

Səfəvi dövrünün monumental-dekorativ rəngkarlığından danışanda ilk növbədə Şeyx Səfəddin İshaq Ərdəbilinin kompleksinə (Ərdəbil) daxil olan tikililərin (XIV-XVII əsrlər) kaşi bəzəkleri yada düşür. Bu kompleksin hər bir tikilisinin estetik qaynaq kimi qəbulunda onların kaşılardan tərtib olunmuş panno-dekorunun xüsusi rol oynaması danılmazdır. Buradakı tikililər həm də salonlarını bəzəyən, özlüyündə dəyərli dekorativ-tərtib sənət əsərləri olan qızıl-qümüşdən hazırlanmış əşyaları ilə məşhurdur. Vaxtilə bu ziyarətəgahın məscidini məşhur "Şeyx Səfi" xalısı (1539) bəzəyib.

Qusar rayonunun Həzrə kəndindəki Şeyx Cüneyd türbəsinin (XVI əsrdə inşa olunmuş tikildə Şah İsmayıl Səfəvinin babası dəfn olunmuşdur) interyerindəki bənövşəyi və firuzəyi kaşılardan təşkil olunmuş dekor da bədii əhəmiyyətə malik tərtibatlardandır. Təbrizin yaxınlığındakı Sultaniyyə kəndində ucaldılan Olcaytu türbəsinin (XIV əsr) zamanında kaşılı bəzəklerin tətbiq olunduğu gözəl sənətkarlıq nümunələrindən saymaq olar. Bişmiş kərpicdən tikilmiş səkkizüzlü türbanın (memar Əlişah Təbrizi) möhtəşəmliyində həm onun firuzəyi günbəzinin, həm də onun tavanını bəzəyən nikbin koloritli naxış-kaşi örtüyünün duyulması təsiri olmuşdur, desək, yanlışdır.

İsfahandakı "Çehil-sütun" sarayında qalmaqda olan kaşılı divar pannosu Səfəvilər dövründə bu yöndə yaradılmış maraqlı nümunələrdən biridir...

Divar rəsmləri

Monumental rəngkarlığın bilavasitə boyalarla gerçəkləşən və memarlıqla əlaqəli olanlarının ilkin nümunələri zamanın sərt sınaqlarından keçib bizim dövrə gəlib çatmasa da, arxeoloji qazıntılar zamanı üzə çıxarılmış divar rəsmlərinin fragmentləri onların Qafqaz Albaniyası incəsənətində (Mingəçevir ərazisində Sudaqlıan adlı qədim şəhər yerindəki dini tikili) mövcud olduğundan xəbər verir.

Cənubi Azərbaycandakı Xərrəqan türbələrində (XI əsr) isə Orta əsrlər monumental divar rəngkarlığının yaddaqalan nümunələri qalmaqdadır. Səlcuqların ən qüdrətli dövründə tikilən bu tikililərin biri – Əbu Səid Bicar Səəd oğlunun türbəsinədəki rəsmlər maraqlı estetikaya malik olması ilə seçilir...

Orta əsrlər Azərbaycan incəsənətinin çiçəklənmə dövrü kimi dəyərləndirilən Səfəvilər zamanında monumental-dekorativ divar rəngkarlığının özünəməxsus bədii-estetik məziyyətlərlə zənginləşdiyi danılmazdır. Həmin dövrdə inşa olunan sarayların tərtibatının tərkib hissəsinə çevrilən miniatür üslublu divar rəsmlərinin məna-məzmun tutumunda məişət səhnələrinin və döyüşlərin təsvirini görmək mümkündür. Avropalı səyyahların yazılarında bu təsvirlər haqqında məlumat almaq mümkündür.

Əlavə edək ki, Avropa ilə iqtisadi-siyasi-mədəni əlaqələrin yaranması, bir çox sahələr kimi, təsviri və tətbiqi sənətə də təsir göstərmişdir. Miniatur üslubunun Qərb rəssamlığından gəlmə realist-gerçəkçi ənənələrlə qovşağından istifadə edən rəssamlar monumental divar rəssamlığı sahəsində də özünəməxsus addımlar atmağa nail oldular. Bunu daha çox divar rəngkarlığımızın çiçəklənmə dövrü kimi səciyləndirilən XVIII–XIX əsrin məşhur saraylarında (Cənubi Azərbaycan), İrəvan, Şəki, Şuşa, Ordubad və Quba şəhərlərində inşa olunmuş müxtəlif funksiyalı tikililərdə izləmək mümkündür.

Cənubi Azərbaycandakı XIX əsərə aid saray divar rəsmlərinin "Qacar üslubu"nda yaradılmasını

təbii saymaq olar. Belə ki, özündə yerli və Avropa bədii ənənələrini birləşdirən yeni üslub həmin dövrdə təsviri və tətbiqi sənətdə aparıcı ifadə vasitəsinə çevrilmişdi. Dəbdəbəli həyat tərzinə üstünlük verən Fətəli şah Qacarın (1797-1834) hakimiyyəti illərində sarayların daxili görkəmini daha da zənginləşdirən divar rəsmlərinə müraciət də bundan irəli gəlmişdi. "Qacar üslubu"nda müxtəlif mövzularda çəkilmiş tabloların dəbdəbəli saraylarla yanaşı, həmin dövrün zadəganlarının malikanələrində, qəhvəxanalarında və hamamlarında yer alması da, ilk növbədə bu üslubun tətbiq dairəsinin tədricən genişlənməsindən, az qala rəsmiləşməsindən xəbər verir.

Əlavə edək ki, zamanında Azərbaycan incəsənətinin şimallı-cənublu səhifələrini şərtləndirən monumental sənət nümunələrinin çoxu bizim dövrə gəlib çatmamışdır. İndinin özündə də Şəki, Ordubad və Qubadakı memarlıq tikililəri istisna olmaqla, otuz ilə yaxın düşmənlərdə tapdığına olmuş ərazilərdəki digər divar rəsmlərinin taleyi haqqında ümidverici fikir söyləmək mümkün deyil. Əgər zamanında Sərdar sarayı (İrəvan) kimi bir memarlıq incisi erməni vəhşiliyyətinin qurbanı olubsa, digər abidələrlə bərsində bu gün ümidverici sözlər dələ getirmək çox çətinidir...

1762-ci ildə (bəzi mənbələrdə 1797-ci il) Şəki xanlığının əsasını qoyan Hacı Çələbi xanın nəvəsi, "Müştaq" təxəllüsü ilə şeirlər yazan Hüseyn xan tərəfindən inşa etdirilmiş Şəki Xan sarayı həm divar rəsmləri, həm də onların işıqlandırılmasını təmin edən əlvan şəbəkələri ilə məşhurdur. Onu ilk dəfə görə görərkənli türk şairi Nazim Hikmətin söylədiyi "Əgər Azərbaycanın başqa qədim tikililəri olmasaydı, birçə Şəki Xan sarayını dünyaya göstərmək bəs edərdi" sözlərində yüksək dəyərləndirmə birmənalıdır.

Araşdırmalardan məlum olur ki, Şəki Xan sarayının dekorativ divar rəsmləri İcra baxımından üç dövrü əhatə edir: ilkin – tikilinin müasiri olan divar rəsmləri (XVIII əsrin sonu), XIX əsrin divar rəsmləri (əsasən əsrin sonlarına aid olan bu divar rəsmlərinin əksəriyyətini Usta Qəmbər işləmişdir) və yeni – XX əsrin əvvəllərində çəkilmiş rəsmlər.

Sarayın davamlı olaraq yeniləşən bədii tərtibatında, daha dəqiq desək, monumental-dekorativ rəngkarlığının yaradıcıları sırasında qarabağlı Usta Qəmbər, onun qardaşı Səfər, oğlu Şükür, şamaxılı Mirzə Cəfər, Əliqulı, Qurbanəli və b. adları çəkilir. Sarayın memarının Abbasqulu (bəzi mənbələrdə şirazlı Zeynəlabdin) olduğu bildirilir.

Şəki Xan sarayının naxış örtüyünün və müxtəlif təsvirlərin məna-məzmun daşıyıcılığına gəldikdə isə, dekorun yaranmasında dörd qrup naxışın iştirakını görmək mümkündür. Bunlar əsasən həndəsi və nəbati naxışlar, süjeti və quşlarla əlaqəli ifadə olunmuş naxışlardır. Bütünlükdə isə, sarayın tərtibatında çoxlu sayda gül-ağac (lələ, qızılgül, yasəmən, zanbaq, nar, sərv, çinar və s.) və heyvan-quş (büləbül, tovuş, maral, ceyran, kəklik, göyərçin, qırqovul və s.) təsvirlərindən istifadə olunmuşdur ki, bu da interyerin dekor əlvanlığını şərtləndirmişdir.

Şəki Xan sarayındakı süjetli – insan təsvirli kompozisiyaların monumental sənətin başlıca tələbinə – memarlıqla sintezin əldə olunmasına müvafiq işlənilməsi diqqətçəkəndir. Sarayın divar səthində enli haşiyə ilə əhatələnmiş süjetli kompozisiyalarda müharibə və ov motivləri təsvir olunmuşdur. Tədqiqatçılar bu frizvəri kompozisiyaların birində İran-Osmanlı müharibələrindən səhnələrin əks olunduğu qənaətinədiyərlər.

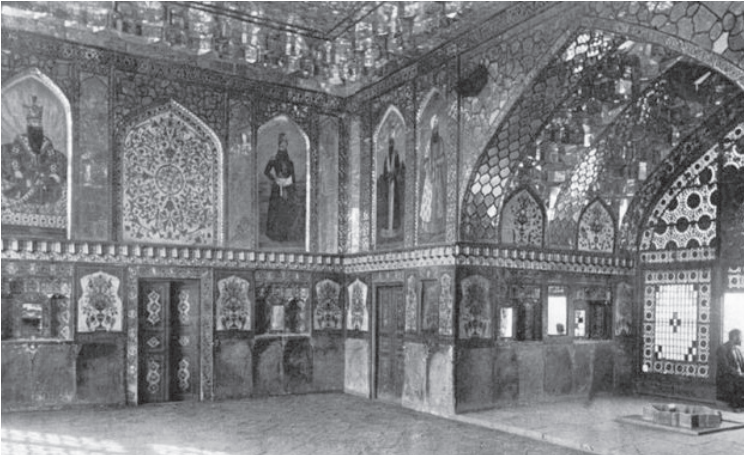
Tikilinin ümumi dekorunda müşahidə olunan şərti-dekorativ üslubu realist-gerçəkçi sənətin bədii prinsipləri ilə qovuşdurmaq-la, müəlliflər miniatur üslubu ilə Qərb rəssamlığının, daha dəqiq desək, "Qacar üslubu" ilə anım yaradan vəhdətini əldə etmişlər. Burada avropalı rəssamın izinə rast gəlinməsi isə binanın tarixində maraqlı faktlardandır.

Şəkiddəki Xan sarayı ilə yaşıd olan Şəkixanovların evinin (XVIII əsr) divar rəsmlərində əldə olunmuş monumentallığa rəğmən demək olar ki, burada da sənətlərin sintezinin həlli problemə xüsusi diqqət yetirilmişdir.

Şəkixanovların evinin əsas dekoru sayılan süjetli rəsmlər və ornamentli bəzəkler onun ikinci mərtəbəsinin mərkəzi salonunda yerləşir. Fasadı əlvan şəbəkələrdən ibarət olan tikilinin başdan-baş bəzəklərə bənlənməsi buranın nikbin ovqat daşıyıcılığıni şərtləndirmişdir.

Ümumi estetikasında Şərq və Qərb rəssamlığının bədii prinsiplərinin qovşağı duyulan bu təsvirlərdə biz bir neçə Şərq poeziyası qəhrəmanlarının obrazlarını görürük. Taxçaların birindəki təsvir isə ilk növbədə janrına görə diqqət çəkir. Burada görüntüyə gətirilən meyvə və tərəvəzlərdən ibarət natürrmort Azərbaycan incəsənəti üçün ilk olduğundan təsvirin əhəmiyyəti böyükdür.

Zamanında "Qafqazın konservatoriyası" kimi tanınan Şuşada da XIX əsr monumental-dekorativ rəngkarlığının inkişafının daşıyıcısı olan mülki xarakterli tikililər mövcuddur. Onların arasında Kerim bəy Mehmandarovun, Hacı Məmmədovun, İsgəndər Rüstəmovun, Mir Möhsün Nəvvabın və Səlibəyovun evlərini qeyd etmək olar.

26 yanvar 1863 – Maarifçi alim, ədəbiyyatşünas və publisist Fəridun bəy Köçəri (1863-1920) Şuşada doğulub. Qori Müəllimlər Seminariyasında dərs deyib. Seminariyanın Azərbaycan bölməsinin Qazaxa köçürülməsindən sonra ona rəhbərlik edib. 1920-ci ilin mayında Gəncədə antisovet üsyanı zamanı güllələnib.

26 yanvar 1933 – Xalq artisti, bəstəkar Musa Abdulla oğlu Mirzəyev (1933 – 29.1.2016) Bakıda doğulub. Simfoniya, simfonik orkestr üçün əsərlər, kantata, vokal silsilələri, mahnıların müəllifidir. Ü.Hacıbəyli adına Bakı Musiqi Akademiyasının professoru olub.

26 yanvar 1934 – Əməkdar rəssam Elçin Muxtar oğlu Aslanov (1934-2018) Bakıda doğulub. Kitab qrafikası ilə məşğul olub, Akademik Dram Teatrında tamaşalara səhnə tərtibatı verib, "Nəsimi" bədii filminin geyim üzrə rəssamı olub.

26 yanvar 2008 – Görkəmli xanəndə, Xalq artisti İslam Tapdıq oğlu Rzayev (11.11.1934 – 2008) vəfat edib. Muğam Teatrının yaradıcısı və 20 ilə yaxın bədii rəhbəri olub.

27 yanvar 1806 – Yazıçı, mütəfəkkir İsmayıl bəy Qutqaşını (1806-1869) keçmiş Qutqaşın mahalında (indiki Qəbələ rayonu) anadan olub. Fransız dilində yazdığı "Rəşid bəy və Səadət xanım" povesti ilk Azərbaycan nəsr əsəri sayılır. Çar Rusiyası ordusunda qulluq edib, general rütbəsinədək yüksəlib.

27 yanvar 1906 – Görkəmli tarixçi Sara Aşurbəyli (1906 – 17.7.2001) anadan olub. Orta əsrlər Azərbaycan şəhərlərinin tarixinə dair dəyərli araşdırmalar aparıb, əsərləri ingilis, fransız dillərində çap edilib. Rəssamlar İttifaqının üzvü olub, boyakarlıq əsərlərinin müəllifidir.

27 yanvar 1912 – Əməkdar memar Fərəc Səttar oğlu Fərəcov (1912 – 7.9.1990) anadan olub.

27 yanvar 1939 – Əməkdar incəsənət xadimi, ustad saz ifaçısı, aşiq Ədalət Məmmədli oğlu Nəsimov (1939 – 14.9.2017) Qazax rayonunda doğulub. "Yeddi oğul istərim" filmində (aşiq) çəkilib.

27 yanvar 1939 – Tanınmış aktrisa Ofeliya Rza qızı Əfqanlı (Ofeliya Aslan; 1939 – 18.5.2010) anadan olub. Musiqili Komediya Teatrında çalışıb. "Xoşbəxtlik qayğıları", "Yol əhvalatı" və s. filmlərdə çəkilib.

27 yanvar 2014 – Müğənni, Əməkdar artist Məhəbbət Allahverdi oğlu Kazımov (2.7.1953 – 2014) vəfat edib. "Dan ulduzu" ansamblının solisti, "Laçın" instrumental ansamblının rəhbəri olub.

28 yanvar 1908 – Bəstəkar, Azərbaycanın Əməkdar incəsənət xadimi Boris İsaakoviç Zeydman (1908-1981) Peterburqda anadan olub. Ü.Hacıbəylinin dəvəti ilə Bakıya gəlib, Dövlət Konservatoriyasında dərs deyib (1940-60). Bakıda "Maskarad", "Ağıldan bəla" operalarını, "Qızıl açar" baletini yazıb.

28 yanvar 1925 – Şair, dramaturq, tərçüməçi, teatrşünas Adil Qafar oğlu Babayev (1925 – 19.8.1977) Naxçıvanda anadan olub. "Dağlar qızı", "Qız görüşə tələsir" və s. pyeslərin müəllifidir.

28 yanvar 1980 – Azərbaycanda teleradio diktorluq məktəbinin banilərindən biri, diktorlar arasında respublikanın ilk Əməkdar artisti Aydın Çingiz oğlu Qaradağlı (20.8.1929 – 1980) vəfat edib.

28 yanvar 1985 – SSRİ Xalq artisti, görkəmli teatr rejissoru, pedaqoq, sənətşünaslıq doktoru, professor Mehdi Əsədulla oğlu Məmmədov (22.5.1918 – 1985) vəfat edib. Akademik Opera və Balet, Akademik Milli Dram, Rus Dram teatrlarında baş rejissor işləyib.

28 yanvar 2015 – Xalq şairi, dramaturq Vəqif Səmədoğlu (Vəqif Səməd oğlu Vəkilov; 5.6.1939 – 2015) vəfat edib. "Bəxt üzüyü", "Yayda qartopu oyunu", "Generalın son əmr" və s. pyeslərin müəllifidir. Milli Məclisin deputatı (2000-2010) olub.

Dünya

26 yanvar 1925 – Amerika aktyoru, rejissor Pol Nyuman (Paul Leonard Newman; 1925-2008) anadan olub.

27 yanvar 1756 – Dahi Avstriya bəstəkarı Volfqanq Amadey Motsart (Joannes Chrysostomus Wolfgang Theophilus Mozart; 1756 – 5.12.1791) Zalsburq şəhərində doğulub. 6 yaşından musiqi bəstələməyə başlayıb. Alman dilində ilk operanın ("Hərəmxanadan qaçırılma"), müxtəlif alətlərlə orkestr üçün 40-a yaxın əsərin müəllifidir.

27 yanvar 1775 – Görkəmli alman filosofu Fridrix Vilhelm Yozef fon Şelling (Friedrich Wilhelm Joseph von Schelling; 1775-1854) anadan olub. Əsərləri: "İncəsənət fəlsəfəsi", "Etiraf fəlsəfəsi" və s.

27 yanvar 1826 – Rus yazıçısı Mixail Yevqrafoviç Saltikov-Şçedrin (1826-1889) anadan olub. Əsərləri: "Quberniya oçerkləri", "Bir şəhərin tarixi", "Nəcib nitqlər", "Həyatın təfərrüatı" və s.

27 yanvar 1832 – İngilis yazıçısı, filosof Luis Keroll (Lewis Carroll – əsl adı Charles Lutwidge Dodgson; 1832-1898) anadan olub. Uşaqlar üçün əsərlərin ("Alisa Möcüzələr ölkəsində" və s.) müəllifidir.

28 yanvar 1897 – Rus-sovet yazıçısı Valentin Petroviç Kata-yev (1897-1986) anadan olub. "Tənha yelkən ağarı", "Alay oğlu" və s. əsərləri əsasında filmlər çəkilib.

28 yanvar 1912 – Amerika rəssamı, abstrakt ekspressionizmin banisi Pol Cekson Pollak (Paul Jackson Pollock; 1912-1956) anadan olub.

Hazırladı: Vüqar Orxan

M.M.Nəvvabın və Səfibəyovun evləri istisna olmaqla, qalan tikililərin divar bəzəklerini Usta Qəmbər Qarabağlı işləmişdir. Nəvvabın evində özü tərəfindən çəkilmiş portret təsvirlərindən fərqli olaraq, digər mülklərin bədii tərtibatında fauna və flora motivlərindən geniş istifadə olunmuşdur.

Azərbaycan monumental-dekorativ rəngkarlığının gözəl nümunələrindən biri vaxtilə Qərbi Azərbaycanın mərkəzi şəhəri İrəvanda (XVIII əsr) inşa olunmuş Sərdar sarayında (1914-cü ildə daşnaklar tərəfindən məhv edilmişdir) olmuşdur. Sarayın geniş salonunu zərif və şux koloritli naxışlar, tarixi və əfsanəvi süjetli divar rəsmləri, eləcə də "Qacar üslubu"nda çəkilmiş portretlər bəzəyirdi. Portretlərin çoxunu (Fətəli şah Qacar, Abbas Mirzə, İrəvan sərdarı Həsən xan İrəvanlı, Rüstəm-Zal) məşhur rəssam M.Q.İrəvani çəkmişdi. Sarayın güzgüli salonu da özünün memarlıq bəzi-minə və bədii tərtibatına görə kifayət qədər yaddaqalan idi.

Yekun olaraq demək olar ki, müxtəlif mövzulu bu rəsmlərin bu gün də tamaşaçı zövqünə cavab verməsinin kökündə ilk növbədə onlarda sənətlərin uğurlu sintezi, təsvirlərin ənənə və müasirlik kontekstində həll olunması durur. Zamanın axarında monumental rəngkarlığımızın yeni bədii keyfiyyətlərlə zənginləşməsi isə həm də bu sahədə baş verən yeniliklərlə bağlı idi. Bu barədə növbəti yazıda...

Ziyadxan Əliyev
Əməkdar incəsənət xadimi,
professor

Azərbaycan rejissoru Hilal Baydarovun "Xurmalar yetişəndə" filmi yanvarın 29-da Londonda nümayiş olunacaq.

Rejissorun "Katex" trilogiyasına daxil olan sənədli ekran əsəri 2019-cu ildə 25-ci Sarayevo Film Festivalında və "Nyon Visions

"XURMALAR YETİŞƏNDƏ"

Hilal Baydarovun filmi Londonda

du Reel" Film Festivalında (İsveçrə) mükafatlara layiq görüldü, həmçinin 2020-ci ildə Misirin İsmailiyyə şəhərində keçirilən 22-ci Beynəlxalq Sənədli və Qısametrajlı Filmlər Festivalının "Ən yaxşı sənədli film" nominasiyasında mükafat qazanıb. Müəllifin bu silsilədən "Ana və oğul" filmi "IDFA-2019" (Niderland) festivalında nümayiş olunub.

Hilal Baydarov 1987-ci ildə Bakıda doğulub. Orta məktəbdə oxuyarkən iki dəfə riyaziyyat üzrə respublika olimpiadasının qalibi olub. 2011-ci ildə Beynəlxalq İnformatika Olimpiadasında Azərbaycan komandasına rəhbərlik edib. Kompüter elmləri üzrə ali təhsil aldıqdan sonra Bosniya və Herseqovinanın Sarayevo şəhərində Film Akademiya-

sında oxuyub, məşhur macar rejissoru Bela Tarrın tələbəsi olub.

Rejissorun debüt filmi – "Adsız yüksəkliklər" 2018-ci ildə Monreal Film Festivalında (Kanada) iştirak edib.

Hilal Baydarov Avropanın üç ən nüfuzlu (Kann və Berlin festivalları ilə yanaşı) kinoforumundan olan Venesiya Film Festivalına dəvət alması ilk azərbaycanlı rejissordur. Onun "Səpələnməmiş ölümlər arasında" ("In Between Dying") bədii filmi 2020-ci ilin sentyabrında 77-ci Venesiya Film Festivalında nümayiş olunub. Kinorejissorun "Durna cırağı" filmi isə 2021-ci ilin noyabrında 34-cü Tokio Beynəlxalq Film Festivalının "İncəsənətə töhfəyə görə" xüsusi mükafatına layiq görüldü.

Ölkəmiz "FİTUR-2022" turizm sərgisində təmsil olunub

Yanvarın 19-dan 23-dək İspaniyanın paytaxtı Madriddə keçirilmiş 42-ci Beynəlxalq "FİTUR-2022" turizm sərgisində Azərbaycan da təmsil olunub. Dünya turizm sənayesinin ən böyük tədbiri sayılan FITUR sərgisində 107 ölkədən 7 minə yaxın şirkət iştirak edib.

Qeyd edək ki, Berlin (İTB) və London (WTM) sərgilərindən fərqli olaraq Madrid sərgisi 2020-2021-ci illərdə COVID-19 pandemiyası səbəbindən ləğv edilməmiş və adi rejimdə keçirilmişdi.

"FİTUR-2022" turizm sərgisi pandemiyaadan əvvəlki miqyası ilə diqqət çəkib. Bu, pandemiya iki ildən sonra beynəlxalq turizmin

bərpa olunacağına nikbinlik yaradıb. Rəqəmsal dünya ilə əyani ünsiyyəti əlaqələndirən hibrid model sayəsində FiturLIVEconnect plat-

formas 33 mindən çox istifadəçiyə xidmət etmək imkanı yaradıb.

Sərgidə Dövlət Turizm Agentliyinin və Azərbaycanın İspani-

yadaki Səfirliyinin təşkilatı dəstəyi ilə qurulan milli stendimizdə 2022-ci ilin "Şuşa ili" elan edilməsi ilə əlaqədar ölkəmizin mədəniyyət paytaxtının təqdimatına xüsusi yer verilib.

Ölkəmizin turizm brendi bu dəfə də "Azərbaycan – yeni baxışla nəzər sal" şüarı ilə təqdim edilib. Bu, Latin Amerikasından olan turistlərin zəngin tarixi, mədəniyyəti, milli mətbəxi və qonaqpərvərliyi ilə seçilən ölkəmiz barədə təsəvvürlərini yeniləmək imkanı verib.

Sərgidə Azərbaycanın turizm potensialını əks etdirən stend ingilis və ispan dillərində materiallarla təmin edilib. Tədbir çərçivəsində İspaniyanın və digər ölkələrin turizm şirkətləri ilə işgüzar görüşlər keçirilib.

Aktau şəhərindəki universitetdə

Azərbaycan mərkəzi

Qazaxıstanın Aktau şəhərində Ş.Yesenov adına Xəzər Dövlət Texnologiya və Mühəndislik Universitetində Azərbaycan mərkəzinin açılış mərasimi keçirilib.

Tədbirdə universitetin rektoru Berik Axmetov, Azərbaycanın Aktaudakı baş konsulu Elmar Məmmədov, Mangistau Vilayətinin İnvestisiya və Turizm Departamentinin rəhbəri Venera Mustapayeva, Azərbaycan Etnomədəni Birliyinin sədri Şəmsəddin Hüseynov və başqa qonaqlar iştirak ediblər.

Mərkəz universitetdə təhsil alan tələbələr arasında Azərbaycanın mədəniyyəti və tarixi, adət-ənənələri, habelə dilinin tanınması və təbliği üçün imkan yaradacaq.

Universitetin Beynəlxalq münasibətlər kafedrasının baş müəllimi, soydaşımız İlkin Orucov mərkəzin direktoru təyin edilib.

Tədbir çərçivəsində universitet ilə Azərbaycanın Aktaudakı Baş Konsulluğu arasında əməkdaşlıq müqaviləsi imzalanıb.

Universitetdə Azərbaycan mərkəzindən əlavə, İran mərkəzi var və Türkiyə mərkəzinin də açılması planlaşdırılır.

Türkiyə kinosunun bir gündə iki itkisi

Məşhur türküyalı aktrisa Fatma Girik yanvarın 24-də, 79 yaşında dünyasını dəyişib. Aktrisa bir müddət əvvəl xəstəxanaya yerləşdirilmiş, beyin əməliyyatı olunmuşdu. Onun COVID-19-la bağlı yaranan ağırlaşmadan vəfat etdiyi bildirilib.

Fatma Girik 12 dekabr 1942-ci ildə İstanbulda anadan olub. İlk dəfə 1957-ci ildə "Ləke" filmində baş rolda çəkilib. Ümumilikdə 200-dək filmdə rol alıb.

Türkiyənin 60-cı illərdən başlayaraq "Yaşılcam" kinosunun (İstanbulda Yeşilçam küçəsi – 80-ci illərədək türk film şirkətlərinin ofislərinin yerləşdiyi məkan) ən ünlü simalarından biri olan aktrisa həyatının son dövründə Muğla vilayətinin Bodrum şəhərindəki evində yaşayırdı. O, vəsiyyətinə uyğun olaraq Bodrumda, 2015-ci ildə dünyasını dəyişmiş həyat yoldaşının yanında dəfn olunub.

Yanvarın 24-də Türkiyənin daha bir tanınmış aktyoru Ayberk Pekcan da vəfat edib. Aktyor uzun sürən xəstəlikdən (ağciyər xərçəngi) sonra, ömrünün 52-ci ilində dünyasını dəyişib.

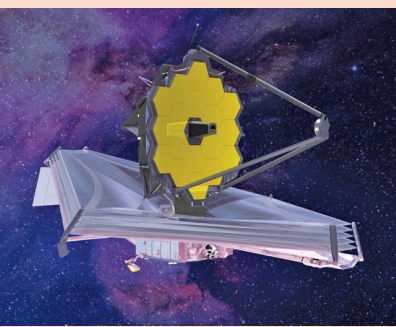
Ayberk Pekcan 1970-ci ildə Mersində anadan olub. "İhlamurlar altında", "Yaprak dökümü", "Kurtlar vadisi" və "Keşanlı Ali destanı", "Diriliş Ertuğrul" kimi seriallarda oynayıb. 2012-ci ildə "Aşk və devrim" filmindəki roluna görə 23-cü Ankara Beynəlxalq Film Festivalında mükafata layiq görüldü.

YERDƏN 1,5 MİLYON KM MƏSAFƏDƏ

"James Webb" mənzil başına çatıb

Bir ay əvvəl kosmosa buraxılan "James Webb" teleskopu təyinat nöqtəsinə çatıb. ABŞ-ın Aerokosmik Agentliyi – NASA-nın məlumatına görə, hazırda cihaz Yer kürəsindən 1,5 milyon km məsafədə öz orbitinə yerləşib. Bura kainatın uzaq nöqtələrini müşahidə etmək üçün ən əlverişli məkandır. 6,5 metr diametrlı güzgüsünü açan teleskopdan ilk fotoların yayda alınması gözlənilir.

NASA, Avropa Kosmik Agentliyi və Kanada Kosmik Agentliyinin birgə layihəsi olan "James Webb" teleskopu 2021-ci il dekabrın 25-də kosmosa göndərilib. Layihəyə 10 milyard dolların çox vəsait xərclənib.

"James Webb" teleskopu otuz ilə yaxın fəaliyyətdə olan məşhur "Hubble" teleskopunun davamçısıdır. Yeni teleskop Günəş sistemindəki obyektlərin müşahidə olunmasından tutmuş kainatda mümkün həyat izlərinin axtarışına kimi müxtəlif tapşırıqların yerinə yetirilməsi üçün nəzərdə tutulub. O, "Hubble" teleskopunun müşahidə etmiş olduğu obyektlərdən 10-100 dəfə daha zəif işıqlı obyektləri görə biləcək.

Amerikan astronomu Edvin Hubblein şərəfinə adlandırılan və 24 aprel 1990-cı ildə kosmosa göndərilən, "Hubble" teleskopu Günəş sisteminin, ekzoplanetlərin, ulduzlar və nebulaların, qalaktikaların və ən nəhayət, bütövlükdə kainatın öyrənilməsində mühüm töhfələr verib. 1961-1968-ci illərdə NASA-ya rəhbərlik etmiş, ABŞ-ın ilk insanlı kosmik uçuşları və Aya ilk insanın enməsi kimi proqramları həyata keçirmiş James Edvin Webb-in adını daşıyan teleskop bu işi davam etdirəcək.

Cavid

BOLŞOY TEATR

250 illik yubileyi qeyd ediləcək

Rusiyanın və dünyanın ən məşhur opera səhnələrindən biri – Rusiya Dövlət Akademik Böyük Teatrının (Bolşoy Teatr) 250 illiyi təntənə ilə qeyd olunacaq.

Rusiya Prezidenti Vladimir Putin 2026-cı ildə Bolşoy Teatrın 250 illik yubileyinin keçirilməsi haqqında fərman imzalayıb. Sənədə əsasən, 2022-2026-cı illərdə Bolşoy Teatrın 250 illik yubileyinə həsr olunmuş tədbirlərin keçirilməsi qərara alınıb.

Qeyd edək ki, Moskva şəhərində Bolşoy Teatrın əsası 1776-cı ildə qoyulub. Sənət ocağı İmperatrİçe

II Yekaterinin göstərişi əsasında yaradılıb. 1918-ci ildən teatra akademik statusu verilib.

"YEVGENİ ONEGİN"İN İLK NƏŞRİ

Hərracda 12700 dollara satılıb

Böyük rus şairi Aleksandr Puşkinin ən məşhur əsəri – "Yevgeni Onegin" mənzum romanının 1833-cü ildə işıq üzü görən ilk nəşri 1 milyon rubla (təxminən 12700 dollar) satılıb. Bu barədə "Litfond" hərrac evi məlumat yayıb.

"Yevgeni Onegin" 1833-cü ilin martında Sankt-Peterburqda Aleksandr Smirdinin mətbəəsində təxminən 2000 nüsxə tirajla (dəqiq sayı məlum deyil) çap olunub və həmin vaxt nəşirin kitab mağazasında 12

rubla satılıb. Bu gün kitabın yaxşı vəziyyətdə qalan nüsxələri, demək olar ki, tapılmır.

"Litfond" hərrac evi Vladimir Mayakovskinin litoqrafiya ilə işlənmiş 1913-cü ilin "Meni" kitabını da satışa çıxarıb. Lotun ilkin qiyməti 500 min rubl təyin olunsada, kitab 700 minə satılıb. Mixail Lermontovun "Şeytan" poemasının 1837-ci ilə aid ilkin əlyazması 250 min rubla dəyərləndirilib. Anna Axmatovanın 1963-cü ildə İosif Brodskiye yazdığı məktub isə 190 min rubla satılıb.

Xronoqraf

Tarixdə bu gün

Zamanın səhifələrində qalan olaylar, faktlar...

234 il əvvəl...

26 yanvar 1788-ci ildə Avstraliya Böyük Britaniya imperiyasının nəzarətinə keçib. İngilis Artur Filippin başçılığı ilə ilk kolonistlər dəstəsi "yaşıl materika" gəlib. Britaniyanın daxili işlər naziri Lord Sidneyin adı ilə yeni şəhərin əsası qoyulub. Avstraliya bu gün də formal olaraq Britaniya Krallığına tabedir və Britaniya Birliyinin üzvüdür. 26 yanvar Avstraliyada milli bayram – "Avstraliya günü" kimi qeyd edilir.

194 il əvvəl...

28 yanvar 1828-ci ildə Çar Rusiyasının qoşunları İranla müharibə (1826-1828) gedişində Cənubi Azərbaycanın Urmiya şəhərini işğal ediblər. Bunun ardınca general İvan Paskeviçin başçılıq etdiyi qoşun Ərdəbilə də ələ keçirib. Fevralın 10-da İran Rusiya ilə təslimçi sülh (Türkmençay müqaviləsi) imzalamağa məcbur olub.

118 il əvvəl...

27 yanvar 1904-cü ildə Rusiya-Yaponiya müharibəsi başlanıb. İki il sürən müharibədə Rusiya məğlub olub və Uzaq Şərqdəki strateji Port-Artur limanını itirib.

102 il əvvəl...

28 yanvar 1920-ci ildə

Türkiyə Böyük Millət Məclisi (TBMM) Osmanlı dövləti tərəfindən imzalanmış bütün təslimçi sazişlərin, o cümlədən Türkiyə torpaqlarının parçalanmasını ön görən 1919-cu ilin Sevr müqaviləsinin qüvvədən düşdüyünü bəyan edib. TBMM-də qəbul olunmuş bəyannamədə Türkiyənin ərazi bütövlüyünün toxunulmazlığı təsbit edilib.

88 il əvvəl...

26 yanvar 1934-cü ildə SSRİ tarixində kütləvi repressiyaya start verilib. Kommunist Partiyasının XVII qurultayında ("qaliblərin qurultayı") Stalin tərəfindən antisovet qüvvələrə qarşı total repressiyanın konsepsiyası bəyan edilib. Onun ilk qurbanları ələ qurultay iştirakçıları oldular. 1934-cü ilin sonunda partiya liderlərindən Sergey Kirov aradan götürüldü. Sonrakı illərdə ümumilikdə XVII qurultayın 1966 iştirakçısından 1108-i güllələnmişdi.

72 il əvvəl...

26 yanvar 1950-ci ildə Britaniyanın müstəmləkəsi Hindistan müstəqilliyini elan edib. Hindistan iki əsrə yaxın ingilis müstəmləkəsi olub. Müstəqillikdən 15 il sonra hind dili ölkədə rəsmi dövlət dili elan olundu. Bununla belə, Hindistanda ingilis dili də ikinci dövlət dili statusundadır.

63 il əvvəl...

27 yanvar 1959-cu ildə Sov.İKP-nin 21-ci (növbədənkenar) qurultayı keçirilib. N.Xruşşov SSRİ-də sosializmin qələbə çaldığını və kommunizmə doğru yolun başlandığını bəyan edib. Xruşşovun vədinə görə, 1980-ci illərdə SSRİ-də kommunizm bərqərar olmalı idi.

36 il əvvəl...

28 yanvar 1986-cı ildə

Birləşmiş Ştatlar kosmik tədqiqatlar sahəsində böyük faciə ilə üzləşib. "Çelencer" kosmik gəmisi (çoxdəfəli istifadə olunan) startdan sonra 73-cü saniyədə partlayıb. Gəmidəki 7 kosmonavtın ölümü Amerika üçün şok oldu. 2003-cü il fevralın 1-də Amerika ikinci belə şok yaşadı: "Columbia" şatllının partlaması nəticəsində yenə 7 kosmonavt həlak oldu.

35 il əvvəl...

27 yanvar 1987-ci ildə Moskvada Sov.İKP MK-nın plenumu yenidənqurma siyasəti haqqında qərar qəbul edib. Mixail Qorbaçovun yenidənqurması 4 ildən sonra SSRİ-nin süqutu ilə yekunlaşdı.

30 il əvvəl...

28 yanvar 1992-ci ildə Qarabağ müharibəsi gedişində erməni silahlı qüvvələri Azərbaycanın dinc əhəlisinə qarşı növbəti terror aktını həyata keçiriblər. Ağdam-Şuşa marşrutu ilə uçan "Mi-8" sərnixin vertolyotu Xankəndidən atılmış raketlə vurulub. Vertolyotdakı 44 nəfərin hamısı həlak olub. Bu, dünya aviasiya tarixində mülki vertolyotda ən böyük itki sayılır.

Hazırladı: V.Orxan

"Mədəniyyət" qəzetinin kollektivi iş yoldaşları

Nurəddin Məmmədiyyə nənəsi

Fitət Mirzalı qızı Süleymanovanın

vəfatından kədərliandığını bildirir və dərin hüznlə başsağlığı verir.

Allah rəhmət eləsin.

Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət Nazirliyinin nəşri

MƏDƏNİYYƏT

Qəzet 1991-ci ilin yanvarından çıxır

Baş redaktor: Vüqar Əliyev

Ünvan: AZ 1012, Bakı şəhəri, Moskva prospekti 1D
Dövlət Film Fondu, 5-ci mərtəbə

Telefon: (012) 431-28-79 (baş redaktorun müavini)
431-57-72 (redaktor)
430-16-79; 530-34-38 (müxbirlər)
511-76-04 (mühasibatlıq, yayım)

E-mail: qazet@medeniyyet.az
Lisenzia № AB 022279. **İndeks:** 0187. **Qiyməti:** 60 qəpik

"Mədəniyyət" qəzetinin kompüter mərkəzində səhifələnilib, "Azərbaycan" nəşriyyatında çap olunub.

Tiraj: 5072. **Sifariş:** 270

Buraxılışa məsul: Fəriz Yunisli

Yazılardakı faktlara görə müəlliflər cavabdehdir. Qəzetdə AZƏRTAC-ın materiallarından da istifadə edilir.

Bank rekvizitləri:

Kapitalbank 1 saylı Yasamal filiali
Kod: 200037. **VÖEN:** 9900003611. **SWIFT:** AIIBAZ2XXX
Müxbir hesab: AZ37NABZ01350100000000001944

MADANIYYAT QAZETİ REDAKSIYASI

H/Hesab: AZ98AIB33080019443300232103. **VÖEN:** 1300338641